

2517Y_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2517Y Sənayenin iqtisadiyyatı

1 Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə;
- geniş təkrar istehsalın sürətlənməsinə;
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyini artmasına.
- şəhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındakı fərqlərin azaldılmasına;
- ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artmasına;

2 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı nın əsas məqsədinə aid deyil?

- ölkə sənayesinin sahə quruluşunda birtərəfliyə nail olmaq;
- ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi
- iqtisadiyyatın diversifikasiyası;
- tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;
- əhəlinin həyat səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılması;

3 Aşağıdakı hansı amil sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- sənaye müəssisələrində fondveriminin yüksəlməsi;
- sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi;
- cəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi.
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi;
- sənaye müəssisələrində fondtutumunun yüksəlməsi;

4 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.
- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır.

5 Aşağıdakı hansı göstəricilərdən sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edirlər?

- ölkə sənayesinin rentabellik göstəricisindən
- sənaye sahələrindəki fondverimi göstəricisindən
- sənaye sahələrində çalışan işçilərin əmək məhsuldarlığı göstəricisindən;
- sənaye sahələrinin rəqabət qabiliyyətlilik göstəricisindən;
- ölkə sənayesinin komplekslik səviyyəsi və ya sənaye sahələrinin sayı göstəricisindən.

6 Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə görə.
- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;

- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

7 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texnoloji itkilər
 texnoloji tullantılar
 xalis məsrəf
 texniki-təşkilati itkilər
 təchizat itkiləri

8 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- bitməmiş ehtiyatlar;
 hazır məhsul
 istehsal ehtiyatları
 gələcək dövrün xərcləri
 pul vəsaitləri

9 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- fərdi və kütləvi normalar
 müfəssəl və fərdi normalar
 perspektiv və müfəssəl normalar
 kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
 fərdi və qrup normaları

10 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- istehsal tsiklinin uzunluğu
 işçilərin sayı
 əsas fondların orta illik dəyəri
 mənfəətin həcimi
 işçilərin axını

11 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir

- hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
 hazırkı dövrdə çəkilməmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər
 hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
 hazırkı dövrdə çəkilməmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
 gələcəkdə çəkilməmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər

12 Sənaye müəssisələrində mütərəqqi texnika mənəvi cəhətdən köhnəlmiş ancaq fiziki cəhətdən hələ yararlı olan öz sələfini nə vaxt sıxışdırıb istehsaldan çıxara bilər?

- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərə bərabər olsun;
 müəssisənin maliyyə imkanları məhdudlaşanda;
 yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərindən çox olsun
 yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərindən az olsun;
 müəssisə sifarişləri vaxtında yerin yetirə bilmədikdə;

13 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlməsinin hansı növünü modernləşdirmə ilə aradan qaldırmaq mümkündür?

- fiziki köhnəlmə;
- texniki köhnəlmə;
- təşkilati köhnəlmə;
- sosial köhnəlmə.
- mənəvi köhnəlmə;

14 Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır?

- qalıq;
- tam;
- mütləq dəyər.
- bərpa;
- ilkin;

15 İstehsal əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- bina və nəqliyyat vasitələri
- qurğu və materiallar
- binalar və yanacaq ehtiyatları
- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları

16 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- məmulat
- nəqliyyat vasitəsi
- bina
- qurğu
- dəzgah

17 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki , mənəvi, sosial, siyasi
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial

18 Sənayenin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Binalar
- Zavoddaxili su kəmərləri
- Nəqliyyat vasitələri
- Sexdə qurulmuş avadanlıq
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq

19 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- amortizasiya fondundan;
- təmir fondundan;
- istehsalın inkişafı fondundan;

- ehtiyat fondundan;
- nizamnamə fondundan;

20 İstehsal əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir.
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

21 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

22 Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır

- tam;
- bərpa;
- qalıq;
- ilkin;
- mütləq dəyər.

23 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- əsas fondlar özlərinin fiziki və kimyəvi xassələrini istehsal olunan məhsula keçirir;
- əsas fondlar natural formasını dəyişir;
- əsas fondlar bir istehsal tsiklində tam istehlak olunur;
- istənilən istehsal vasitəsi əsas fondur
- əsas fondların minimum dəyəri şərti maliyyə vahidinin 100 misindən çox olmalıdır.

24 Aşağıdakılardan hansıları əsas fondların aktiv hissəsinə aiddir?

- iş maşın və avadanlıqları;
- anbarlar;
- nəqliyyat vasitələri;
- istehsal binası;
- ötrücü qurğular.

25 Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

26 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondlar köhnəlmənin hansı növündə qismən və tam köhnəlirlər?

- mənəvi köhnəlmə;
- təşkilati köhnəlmə;
- texniki köhnəlmə;
- fiziki köhnəlmə;
- sosial köhnəlmə.

27 Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- fondverimi
- yenilənmə əmsalı
- sıradan çıxma əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- artım əmsalı

28 Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ilkin dəyərə bərabərdir
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir

29 Yeni tikilmiş sənaye müəssisələrində qalıq dəyəri...

- bərpa dəyərindən yüksəkdir
- ilkin (bərpa) dəyərinə bərabərdir
- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərdən aşağıdır

30 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 23,07 %;
- 60 %;
- 100 %;
- 37,5 %;
- 15 %.

31 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərini nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərini nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərini nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərini ilin sonuna olan əsas fondların dəyərini nisbəti kimi;

32 Sənaye müəssisələrində yangından mühafizə əşyaları istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «Alətlər»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

33 Sənaye müəssisələrində iş dəzgahlarının aralarına çəkilən çəpərlər istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Alətlər»;
- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;

34 Sənaye müəssisələrində amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərincəmi kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərini hasili kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərini əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərini əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi;

35 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əməsalı:

- fondlasıhlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

36 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların dəyərindəki artım
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

37 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 15 faizədək
- 10 faizədək

38 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 10 faizədək
- 15 faizədək
- 25 faizədək
- 20 faizədək
- 7 faizədək

39 Hansı ifadə düz deyil?

- ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır
- ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir
- ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir
- ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini yüksəldir
- ETT - infilyasiyanı aşağı salan amildir

40 Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

41 Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man

42 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır;
- həmcins xammal və material istehlak edirlər;
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir.

43 Sənaye sahə qurluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- istehsalın kombinəşdirilməsinin yüksəldilməsi
- istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması

44 İqtisadi səmərə nədir?

- ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən əldə edilən nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə;
- ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.
- ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə;

- ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində əsas fəaliyyətilə əlaqədar çəkilən xərclərin cəmi;
- ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi;

45 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- nisbi göstəricidir.
- müqayisəli göstəricidir.
- faiz göstəricisidir.
- mütləq göstəricidir.
- xərc göstəricisidir

46 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- ölçüyə gəlməyən göstəricidir.
- həcm göstəricisidir
- mütləq göstəricidir.
- nisbi göstəricidir
- xərc göstəricisidir

47 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- torpaq
- xammal
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- kapital
- əmək (iş qüvvəsi)

48 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- kiçik, orta və iri müəssisələr;
- məhdud məsuliyyətli müəssisə;
- səhmdar cəmiyyət;
- şərikli müəssisələr;
- şərikli və payçı müəssisələr;

49 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- şərikli və payçı müəssisələr;
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri;
- məhdud məsuliyyətli müəssisə;
- fərdi müəssisələr;
- səhmdar cəmiyyət;

50 Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- sənayedə iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formalarını, bazarın tələbatlarını ödəmək məqsədilə optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amilləri, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələrini, sahənin səmərəlilik göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün onun idarə edilməsinin metod və üsullarını öyrənməkdir;
- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin araşdırılmasıdır;
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsidir;

- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların, tələb və təklifin səviyyəsinə təsir edən amillərin öyrənilməsidir.

51 Sənaye istehsalına xas olmayan xüsusiyyət hansıdır?

- bu sahədə yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi hesabına tikinti-quraşdırma işlərinin həcmi artırılması, ölkədə rabitənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi imkanlarının mövcud olması
- bu sahədə əsas istehsal vasitəsi torpaqdır
- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- onun xidmət sferasına aid olması
- onun torpağın məhsuldarlığının artırılması, irriqasiya sistemlərinin tətbiqi hesabına öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi

52 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- kənd təsərrüfatı
- maşınqayırma və kimiya sənayesi sahələri
- tikinti və nəqliyyat sahələri

53 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- maşınqayırma sahəsi
- elektroenergetika sahəsi
- yeyinti sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- kimiya sənayesi

54 Sənaye inqilabı nəticəsində nə baş verdi?

- sadə istehsal kooperasiyası yarandı
- manufakturanın yaranması
- sadə əmək kooperasiyasından manufaktura keçid
- manufaktura iri maşın sənayeyə keçid
- ixtisaslaşma və kooperasiyalaşmaya keçid

55 Sənaye ilk dəfə harada yaranıb?

- iri maşın sənayenin inkişafı ilə
- kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- ilk manufakturaların yaranması ilə
- sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı

56 Kapitalist istehsalının əl sənətkarlıq texnikasına əsaslanan ikinci inkişaf mərhələsi:

- iri maşın sənaye
- sadə kapitalist kooperasiyası
- ixtisaslaşma
- manufaktura
- istehsalın mexanikləşdirilməsi

57 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır
- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməməsi
- başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması
- əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizm
- adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır

58 Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil

- elektrifikasişdırma, yeni enerji növlərinin tapılması
- sənayenin kimyalaşdırılması
- mexanifikasişdırma
- mütərəqqi texnologiyanın yaradılması
- struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması

59 Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- yanacaq
- yüngül
- yeyinti
- maşınqayırma
- metallurğiya

60 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- sənaye istehsalının elektrifikasişdırılması, tərəküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
- sənaye istehsalının elektrifikasişdırılması, tərəküzləşdirilməsi, kompleks mexanifikasişdırılması və avtomatlaşdırılması
- istehsalın tərəküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın tərəküzləşdirilməsi, kompleks mexanifikasişdırılması və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- sənaye istehsalının elektrifikasişdırılması, kompleks mexanifikasişdırılması və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması

61 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri aid deyil?

- sənaye istehsalının tərəküzləşdirilməsi
- sənaye istehsalının elektrifikasişdırılması
- istehsalın kimyalaşdırılması
- istehsalın kompleks mexanifikasişdırılması
- sənaye istehsalının avtomatlaşdırılması

62 İstehsal texnologiyasının hansı sahəsi özündə işləmə, emal, yığma, tökmə, ştamplama, qablaşdırma və başqa texnologiyaları özündə əks etdirir?

- elektroenergetika
- maşınqayırma
- metallurğiya
- kimya sənayesi
- neft sənayesi

63 Sənayenin hansı sahəsində müasir yüksək məhsuldar dəzgah, avadanlıqlar quraşdırılmışdır və burada ixtisaslı fəhlələr, mühəndis-texnik işçiləri işləyir?

- elektroenergetika
- maşınqayırma
- metallurğiya

- kimya sənayesi
- neft sənayesi

64 ETT əsas istiqamətləri:

- kimyalaşdırma, elektricləşdirmə, gen injeneriya
- mexanikləşdirmə, kimyalaşdırma, biotexnologiya
- mexanikləşdirmə, avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, kimyalaşdırma
- avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, elektricləşdirmə
- kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma, kimyalaşdırma, elektricləşdirmə

65 ETT hansı formaları mövcuddur?

- elmi-texniki və operativ istehsal
- istehsal və qeyri-istehsal
- təkamül və inqilab
- daxili və xarici
- mütərəqqi və tənəzzül

66 ETT neçə forması var?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

67 Elm – texnika – istehsal sistemində əsas həlqə nə sayılır?

- innovasiya
- elm
- texnika
- texnologiya
- istehsal

68 Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmin maddi-texniki bazası
- elmi kadrlar
- informasiya
- maliyyə resursları

69 Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmin maddi-texniki bazası
- elmi kadrlar
- informasiya
- nəqliyyat vasitələri

70 Sənaye müəssisəsində fəhlələrin ümumi sayı 400 nəfər, əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayı isə 250 nəfər olarsa onda müəssisədə əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi nə qədər olar?

- 82,5%
- 160 %

- 65,2%
- 62,5%
- 162%

71 Aşağıdakılardan hansı kimyəvi metodlara aid deyil?

- ekstraksiya
- kiristallaşdırma
- süzmə
- çökdürmə
- rektifikasiya

72 İstehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəriciləri:

- əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, istehsalın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı

73 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- istehsal prosesindəki fasilələr;
- istehsal prosesinin başlanması
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsal sahələrinin artıqlığı
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması;

74 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- torpaq
- kapital
- əmək (iş qüvvəsi)

75 Mütləq səmərəlilik nədir?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir.
- əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərənin məbləğinə nisbətidir.
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır.

76 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- fondverimi
- ictimai əmək məhsuldarlığı
- milli gəlir
- mənfəət
- məhsulun rentabelliği

77 əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərə kimi nə qəbul olunur?

- mənfəət

- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti
- maya dəyəri
- gəlir

78 əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərəlilik göstəricisi kimi nə qəbul olunur?

- mənfəət
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti
- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- gəlir
- maya dəyəri

79 Xərclərin nisbi səmərəliliyi necə hesablanır?

- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti

80 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olmadan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- Səmərəlilik göstəricisi - səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir
- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır

81 Sənaye və onun ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin cəmi kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin fərqi kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımının bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımına nisbəti kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin hasili kimi

82 əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti necə hesablanır?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin fərqi kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin hasili kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gətirdiyi səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin onun gətirdiyi səmərəyə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin cəmi kimi

83 Sənaye müəssisələrində bir il ərzində əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi 20 min manat və məhsulun maya dəyəri isə 72 min manat olarsa onda gətirilmiş xərcləri hesablayın

- 92
- 31,52
- 3,6
- 52
- 75,2

84 Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır
- sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır
- sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir
- sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir
- sənaye qədər ett-ni sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur

85 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- gəlir
- fondverimi
- əmək tutumu
- material tutumu
- rentabellik

86 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər

87 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- istehsal edmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiyमतində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiyमतində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi

88 Kəşfolma və hazırlıq dərəcələrinə görə ehtiyatların hansı kateqoriyalara bölünürlər?

- S1, S2,S3,S4
- A1, A2, A3, A4
- A1, A2, S1, S2
- A, B, S1, S2
- A, B, S, D

89 Kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- S2;
- A və B;
- S1;
- A;
- B;

90 Həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- S1;
- B;
- S1 və B;
- S2;
- A və S1;

91 Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

- faydalı qazıntının çıxarılma şəraiti □ açıq və ya şaxta üsulu;
- tikintinin müddəti
- faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi tərkibi, keyfiyyəti;
- materialtutumluğunun səviyyəsi
- zənginləşdirilmiş hər ton xammala əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləği;

92 Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

- zənginləşdirilmiş xammalın hər tonunun maya dəyəri;
- faydalı qazıntıdan ehtiyatın həcmi;
- sahibkarlıq mühiti;
- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti;
- əmək məhsuldarlığı;

93 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,2
- 0,3;
- 0,4;
- 0,1
- 0,6

94 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 2,4
- 4,8
- 6
- 2,4
- 12

95 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninə dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqna nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

96 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi
- istehsal tsiklinin uzunluğu
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.
- məhsulun maya dəyəri
- debitor borclərinin həcmi və tərkibi

97 Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə necə təsnifləşdirilir?

- yüngül və ağır sənaye;
- hasilat və emal sənayesi
- yüngül və yeyinti sənayesi
- «A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri
- hasilat sənayesi və balıq sənayesi;

98 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə birqərarda yerləşdirilməsi
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi
- ixtisassız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi

99 Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye sahəsinə aid deyil?

- tikinti materialları istehsalı;
- apatit hasilatı;
- neft hasilatı;
- ağac məmulatları istehsalı;
- kimiyəvi xammal hasilatı

100 Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsnifləşdirilir?

- hasilat və emal sənayesi sahələri.
- tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;
- istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələr;
- qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;
- yüngül və ağır sənaye;

101 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji.
- fərdi, seriyalı, kütləvi;

- fərdi, texniki, texnoloji;
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;
- ümumi, xüsusi, fərdi;

102 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

103 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir;
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır;

104 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

105 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasilat və emal sənayesi qruplarına bölünür?

- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- texnoloji istehsal üsuluna görə;

106 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

- idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;

107 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərrüfatlarının kompleks inkişafı.

108 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərrüfatlarının kompleks inkişafı.
 istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
 ölkənin xarici təcavüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması;
 iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
 xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi;

109 əmək bölgüsünün hansı növündə xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır?

- İctimai əmək bölgüsü;
 Ümumi əmək bölgüsü;
 Şəxsi əmək bölgüsü;
 Fərdi əmək bölgüsü;
 Texniki əmək bölgüsü.

110 Sənaye əmək bölgüsünün hansı növündə formalaşır?

- Texniki əmək bölgüsü.
 İctimai əmək bölgüsü;
 Ümumi əmək bölgüsü;
 Şəxsi əmək bölgüsü;
 Fərdi əmək bölgüsü;

111 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- istehsalın ixtisaslaşması;
 istehsalın təmərküzləşdirilməsi;
 istehsalın kombinəlməsi;
 korporasiyalaşma;
 kooperasiyalaşma;

112 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
 elektirikləşdirmənin inkişafı;
 kimyalaşdırmanın inkişafı;
 kooperasiyalaşma;
 korporasiyalaşma;

113 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- demoqrafik amillər;
 nəqliyyat amili;
 istehsalın təşkili üsulları;
 ett-nin istiqamətləri;
 istehsalın ictimai təşkili formaları;

114 Sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən amillərin hansının təsiri nəticəsində müxtəlif növ materialdan eyni məhsul alınması imkanı yaranır?

- kimyalaşdırmanın inkişafı;
 elektirikləşdirmənin inkişafı;
 avtomatlaşdırmanın inkişafı;

- korporasiyalaşma;
- kooperasiyalaşma;

115 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- texniki amillər;
- nəqliyyat amili;
- təbii amillər;
- mexaniki amillər;
- demoqrafik amillər;

116 Aşağıdakıların hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən təbii amillərə aid deyil?

- əhalinin yaş strukturu;
- faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- iqlim şəraiti;
- təbii su yolunun mövcudluğu;

117 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- mexaniki amillər;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;
- istehsalın təşkili prinsipləri;

118 Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınmır?

- əhalinin dini etiqatı;
- faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- istehsalın təşkili üsulları;
- təbii su yolunun mövcudluğu;

119 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- kooperasiyalaşma;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- özəlləşdirmə prosesinin sürəti;

120 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- istehsalın təşkili prinsipləri;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- ett-nin istiqamətləri;
- mexaniki amillər;

121 Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınır?

- əhalinin dini etiqatı;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın təşkili üsulları;

- özəlləşdirmə prosesinin sürəti;
- müəssisənin nizamnamə kapitalının miqdarı;

122 1908-ci ildə Zaqafaziya respublikalarının əsas sənaye sahələrinin istehsal etdikləri məhsulun neçə faizə qədəri Azərbaycanın payına düşürdü? 02

- 89%-ə qədər;
- 80%-ə qədər;
- 60%-ə qədər;
- 92%-ə qədər;
- 85%-ə qədər;

123 Sənaye nədir?

- sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.
- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məjmusudur;
- təbiətdən aldığı mineral və habelə kənd təsərrüfat xammalını mexaniki, termiki, kimyəvi və s. təsirlərə əsaslanan texnologiya ilə emal etməklə şəxsi istehlak və istehsal-texniki təyinatlı məhsullar istehsalı üçün fəaliyyət növüdür;
- mülkiyyət formasından asılı olmayaraq –mənfəət alınması məqsədi ilə məhsul istehsal edən və satan, xidmətlər göstərən hüquqi şəxs kimi müstəqil təsərrüfat subyektidir;
- torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məjmusudur.

124 Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat

125 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil.

- əməyin iqtisadiyyatı
- sənayenin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- tikintinin iqtisadiyyatı
- nəqliyyatın iqtisadiyyatı

126 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- menecment
- marketinq
- maliyyə
- sənayenin iqtisadiyyatı
- əməyin iqtisadiyyatı

127 Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində xalq təsərrüfatının hansı sahəsi əvəzsiz rol oynayır?

- sənaye.
- rabitə;
- nəqliyyat;
- kənd təsərrüfatı;
- xidmət sahələri;

128 Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- texnoloji-texniki;
- təşkilati;
- təşkilati-texniki;
- iqtisadi-texniki;
- sosial-iqtisadi;

129 Sənayeyə necə tərif vermək olar?

- maşınqayırmanın tərkib hissəsidir.
- səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur
- kənd təsərrüfatının bir sahəsidir
- kommertiya təşkilatıdır;
- maddi istehsalın bir sahəsidir;

130 Sənaye inqilabı ilk dəfə harada baş vermişdir?

- ABŞ
- Fransa
- Almaniya
- Böyük Britaniya
- Rusiya

131 əmək bölgüsünün növləri hansılardır?

- ictimai, şəxsi, vahid
- ümumi və şəxsi
- ümumi, xüsusi, vahid
- ictimai, şəxsi, individual
- ümumi, ictimai, şəxsi, individual

132 Ümumi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinələşdirmənin yaranması
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- bütün sadalananlar
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır

133 Xüsusi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- bütün sadalananlar
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinələşdirmənin yaranması

134 Vahid əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- bütün sadalananlar
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinələşdirmənin yaranması

135 əhalinin sosial rifah səviyyəsini təmin edən sahələrə aiddir:

- neft sənayesi və elektroenergetika
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi
- yüngül və yeyinti sənayesi
- neft sənayesi və maşınqayırma
- kimya sənayesi və maşınqayırma

136 Manufakturadan kapitalist maşınlı sənayesinə keçid prosesi nə vaxtdan başlanmışdır?

- XX əsrin əvvəllərindən
- XIII əsrin sonu □ XIV əsrin əvvəllərindən
- XIV əsrin sonu □ XV əsrin əvvəllərindən
- XVI əsrin sonu □ XVII əsrin əvvəllərindən
- XVIII əsrin sonu □ XIX əsrin əvvəllərindən

137 Azərbaycanın neft sənayesində qazmanın klassik üsulu olan zərbə üsulu ilə axırıncı neft quyusu nə vaxt qazılıb?

- 1924-cü ildə
- 1920-ci ildə
- 1922-ci ildə
- 1928-ci ildə
- 1930-cu ildə

138 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- şərikli və payçı müəssisələr
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- səhmdar cəmiyyət
- şərikli müəssisələr

139 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- şərikli və payçı müəssisələr
- fərdi müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- səhmdar cəmiyyət
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri

140 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

141 Məhsul vahidinin istehsalına gətirilmiş xərclər in illik məbləği necə hesablanır?

- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

- əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərini hasil kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərini cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;

142 Sənaye müəssisələrində iş yerinə xidmət əmsalı necə hesablanır?

- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayının faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayına nisbəti kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının hasil kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbətə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının cəmi kimi;
- fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi.

143 Sənaye müəssisələrində məhsuldarlıq əmsalı necə hesablanır?

- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahla fəhlələrin sayının hasil kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə hasil kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumuna nisbəti kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə cəmi kimi;
- ən aşağı məhsuldarlığı olan universal dəzgahda hazırlanan hissənin əməktutumunun onun (hissənin) fəaliyyətdə olan dəzgah üçün əməktutumu ilə fərqi kimi;

144 Sənaye müəssisələrində gətirilmiş ümumi vaxt məsrəfi necə hesablanır?

- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin fərqi kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin nisbəti kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin hasil kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin cəmi kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

145 əməyin elektrik silahlılığı əmsalı necə hesablanır?

- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmi fəhlələrin sayına nisbəti
- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi fəhlələrin sayına nisbəti;
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti.

146 İstehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- texnoloji ehtiyaclara istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti kimi.
- il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmi il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmi il ərzində istehlak edilmiş aütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi

147 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- istehsalın təmərüzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinləşməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması

148 Elektrikləşdirilmənin səviyyə göstəriciləri:

- enerji vermə
- istehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı
- əməyin elektriklə silahlandırılması
- fondla silahlanma
- enerji tutumlu

149 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- istehsalın təmərüzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinləşməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması

150 Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

- avtomatlaşdırma
- elmlə praktikanın əənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi
- elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmi tədqiqatların əənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi

151 Verilənlərdən istifadə etməklə istehsalın elektrikləşmə əmsalını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- 3,5
- 1,5
- 0,7
- 2
- 0,4

152 əgər mexanikləşdirmə üsulu ilə yerinə yetirilmiş məhsul həcmi 60 min man., məhsulun ümumi həcmi 90 min man, maşınlı istehsalda məşğul işçilərin sayı 20 nəfər, ümumi işçilərin sayı 70 nəfər, istehsalın mexanikləşdirmə üsulunda məşğul 35 norma/saat, ümumi əmək xərci 70 norma/saat olarsa, əməyin mexanikləşdirilmə səviyyəsini hesablayın

- 0,5
- 0,67

- 1,5
- 0,3
- 3,5

153 Sənaye müəssisəsində il ərzində istehlak olunan bütün enerjisinin həcmi 8500 min kvt, il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmi 6800 min kvt olarsa onda müəssisədə istehsalın elektriklişdirilməsi əmsalını hesablayın.

- 0,6
- 1,25
- 1700
- 1,5
- 0,8

154 Sənaye müəssisəsində ümumi istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi 4500 min kvt, texnoloji ehtiyaclara istehlak olunmuş elektrik enerjisinin həcmi 3600 min kvt olarsa onda müəssisədə elektrik enerjisinin istehlak quruluşunu hesablayın.

- 65,2%
- 125 %
- 80,5%
- 80 %
- 82,5%

155 Sənayeyə necə tərif vermək olar?

- maddi istehsalın bir sahəsidir;
- səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur
- kənd təsərrüfatının bir sahəsidir
- kommersiya təşkilatıdır;
- maşınqayırmanın tərkib hissəsidir.

156 «Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı» kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makro və mezo iqtisadiyyat
- Mikro iqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mezo iqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

157 «Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı» kursunun obyektı hansıdır?

- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusunu təşkil edən sənaye sahəsi;
- sənayedə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi;
- iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formaları, optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amillər, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələri;
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri;

158 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil.

- nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- əməyin iqtisadiyyatı

- sənayenin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- tikintinin iqtisadiyyatı

159 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- menecment
- sənayenin iqtisadiyyatı
- marketinq
- maliyyə
- əməyin iqtisadiyyatı

160 Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində xalq təsərrüfatının hansı sahəsi əvəzsiz rol oynayır?

- xidmət sahələri;
- sənaye.
- rabitə;
- nəqliyyat;
- kən təsərrüfatı;

161 Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- texnoloji-texniki;
- sosial-iqtisadi;
- təşkilati;
- təşkilati-texniki;
- iqtisadi-texniki;

162 1908-ci ildə Zaqafaziya respublikalarının əsas sənaye sahələrinin istehsal etdikləri məhsulun neçə faizə qədəri Azərbaycanın payına düşürdü? 02

- 80%-ə qədəri;
- 60%-ə qədəri;
- 85%-ə qədəri;
- 89%-ə qədəri;
- 92%-ə qədəri;

163 Sənaye nədir?

- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məjmusudur;
- mülkiyyət formasından asılı olmayaraq –mənfəət alınması məqsədi ilə məhsul istehsal edən və satan, xidmətlər göstərən hüquqi şəxs kimi müstəqil təsərrüfat subyektidir;
- torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur.
- sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.
- təbiətdən aldığı mineral və habelə kənd təsərrüfat xammalını mexaniki, termiki, kimyəvi və s. təsirlərə əsaslanan texnologiya ilə emal etməklə şəxsi istehlak və istehsal-texniki təyinatlı məhsullar istehsalı üçün fəaliyyət növüdür;

164 Sənaye inqilabı ilk dəfə harada baş vermişdir?

- ABŞ
- Böyük Britaniya
- Fransa
- Almaniya

Rusiya

165 Əmək bölgüsünün növləri hansılardır?

- ümumi və şəxsi
- ümumi, xüsusi, vahid
- ümumi, ictimai, şəxsi, individual
- ictimai, şəxsi, vahid
- ictimai, şəxsi, individual

166 Ümumi əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- bütün sadalananlar
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinləşdirmənin yaranması

167 Vahid əmək bölgüsü nəticəsində nə baş verir?

- bütün sadalananlar
- müəssisədə yeni istehsalların yaranması üçün potensial imkanların formalaşması
- xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır
- ixtisaslaşmış sahələr formalaşır
- təmərküzləşdirmə, ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinləşdirmənin yaranması

168 Əhalinin sosial rifah səviyyəsini təmin edən sahələrə aiddir:

- neft sənayesi və elektroenergetika
- yüngül və yeyinti sənayesi
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi
- neft sənayesi və maşınqayırma
- kimya sənayesi və maşınqayırma

169 Manufakturalardan kapitalist maşınlı sənayesinə keçid prosesi nə vaxtdan başlanmışdır?

- XX əsrin əvvəllərindən
- XVIII əsrin sonu □ XIX əsrin əvvəllərindən
- XIII əsrin sonu □ XIV əsrin əvvəllərindən
- XIV əsrin sonu □ XV əsrin əvvəllərindən
- XVI əsrin sonu □ XVII əsrin əvvəllərindən

170 Azərbaycanın neft sənayesində qazmanın klassik üsulu olan zərbə üsulu ilə axırıncı neft quyusu nə vaxt qazılıb?

- 1924-cü ildə
- 1930-cu ildə
- 1920-ci ildə
- 1922-ci ildə
- 1928-ci ildə

171 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- kiçik, orta və iri müəssisələr

- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

172 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- şərikli və payçı müəssisələr
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- səhmdar cəmiyyət
- şərikli müəssisələr

173 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- şərikli və payçı müəssisələr
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- fərdi müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə
- səhmdar cəmiyyət

174 «Sənaye istehsalının iqtisadiyyatı» kursunun predmeti hansıdır?

- mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların, tələb və təklifin səviyyəsinə təsir edən amillərin öyrənilməsidir.
- sənayedə iqtisadi qanunların fəaliyyəti və təzahür formalarını, bazarın tələbatlarını ödəmək məqsədilə optimal xərclə yüksək təsərrüfat nəticələrini təmin edən amilləri, sahə iqtisadiyyatının tənzimləmə qayda və vasitələrini, sahənin səmərəlilik göstəricilərini yaxşılaşdırmaq üçün onun idarə edilməsinin metod və üsullarını öyrənməkdir;
- istehsal edilən məhsulun iqtisadi təyinatı, istehlak olunan əmək cisimlərinin və tətbiq edilən əmək vasitələrinin ümumiliyi, texnoloji istehsal üsulunun mahiyyətinə görə oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsidir;
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin araşdırılmasıdır;

175 Sənaye istehsalına xas olmayan xüsusiyyət hansıdır?

- onun torpağın məhsuldarlığının artırılması, irriqasiya sistemlərinin tətbiqi hesabına öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- bu sahədə yeni texnika və texnologiyaların tətbiqi hesabına tikinti-quraşdırma işlərinin həcmi artırılması, ölkədə rabitənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi imkanlarının mövcud olması
- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi digər maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- bu sahədə əsas istehsal vasitəsi torpaqdır
- onun xidmət sferasına aid olması

176 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- tikinti və nəqliyyat sahələri
- maşınqayırma və kimya sənayesi sahələri
- yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- kənd təsərrüfatı

177 Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- elektroenergetika sahəsi
- yeyinti sənayesi
- kimya sənayesi

- maşınqayırma sahəsi
- neft-kimiya sənayesi

178 Kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən sənaye sahələrinə hansılar aiddir?

- neft emalı və kimiya sənayesi sahələri
- yeyinti və yüngül sənaye sahələri
- elektroenergetika və neft-kimiya sahələri
- yeyinti və maşınqayırma sənayesi sahələri
- maşınqayırma və tikinti materialları istehsalı sahələri

179 Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır;
- sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır.
- sənaye qədər et-ti sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur;
- sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir;
- sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir;

180 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- kiçik, orta və iri müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyət
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələri

181 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- səhmdar cəmiyyət;
- kiçik, orta və iri müəssisələr;
- məhdud məsuliyyətli müəssisə;
- şərikli müəssisələr;
- şərikli və payçı müəssisələr;

182 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil

- səhmdar cəmiyyət;
- şərikli və payçı müəssisələr;
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələri;
- fərdi müəssisələr;
- məhdud məsuliyyətli müəssisə;

183 Maddi istehsalın ən böyük və çoxşaxəli sahəsi:

- maşınqayırma
- xidmət sferası
- sənaye
- kənd təsərrüfatı
- tikinti

184 İlk dəfə istehsal tədqiqatları nə zaman fəal həyata keçirilməyə başlandı?

- 20-ci əsrdə
- 18-ci əsrdə

- 16-cı əsrdə
- 17-ci əsrdə
- 19-cu əsrdə

185 Kapitalist sənayesinin inkişaf mərhələlərinin düzgün ardıcılığını göstərin

- manufaktura; iri maşınlı sənayesi; sadə kapitalist kooperasiyası
- sadə kapitalist kooperasiyası; manufaktura; iri maşın sənayesi
- sadə kapitalist kooperasiyası; iri maşın sənayesi; manufaktura
- manufaktura; sadə kapitalist kooperasiyası; iri maşınlı sənayesi
- iri maşınlı sənayesi; sadə kapitalist kooperasiyası; manufaktura

186 Sənaye inqilabı nəticəsində nə baş verdi?

- sadə əmək kooperasiyasından manufakturaya keçid
- manufakturalardan iri maşınlı sənayeyə keçid
- sadə istehsal kooperasiyası yarandı
- ixtisaslaşma və kooperasiyalaşmaya keçid
- manufakturanın yaranması

187 Kapitalist istehsalının əl əməyinə əsaslanan ilkin inkişaf mərhələsi:

- istehsalın mexanikləşdirilməsi
- manufaktura
- ixtisaslaşma
- sadə kapitalist kooperasiyası
- iri maşınlı sənaye

188 Kapitalist istehsalının əl sənətkarlıq texnikasına əsaslanan ikinci inkişaf mərhələsi:

- istehsalın mexanikləşdirilməsi
- sadə kapitalist kooperasiyası
- ixtisaslaşma
- manufaktura
- iri maşınlı sənaye

189 Xammalı maşın üsulu ilə emal edən sənaye müəssisəsi, iri maşınlı istehsal forması:

- istehsalın mexanikləşdirilməsi
- sadə kapitalist kooperasiyası
- ixtisaslaşma
- iri maşınlı sənaye
- manufaktura

190 Manufaktura nə zaman yaranmışdır?

- 19-cu əsrin əvvəlində
- 18-ci əsrin ortalarında
- 17-ci əsrin sonlarında
- 16-cı əsrin ortalarında
- 18-ci əsrin sonlarında

191 Manufakturalardan iri maşınlı sənayeyə keçid nə zaman baş vermişdi?

- 18-ci əsrin ortalarında
- 18-ci əsrin sonlarında 19-cu əsrin əvvəllərində

- 20-ci əsrin əvvəllərində
- 17-ci əsrin sonu 18-ci əsrin əvvəli
- 16-cı əsrin ortalarında

192 Sənaye ictimai istehsalın müstəqil sahəsinə nə zaman çevrildi?

- iri maşınlı sənayenin inkişafı ilə
- ilk manufakturaların yaranması ilə
- kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı

193 Sənaye ilk dəfə harada yaranıb?

- sadə kapitalist əmək kooperasiyası zamanı
- ilk manufakturaların yaranması ilə
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması prosesində
- kəndlinin natural ev təsərrüfatı çərçivəsində
- iri maşınlı sənayenin inkişafı ilə

194 Hansı ölkəni “dünyanın emalatxanası” adlandırılır?

- ABŞ
- Almaniya
- Fransa
- Böyük Britaniya
- Rusiya

195 Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- kadrların özünəməxsus tərkibi
- sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- emal olunmuş xammal mənbəyinin müxtəlifliyi
- bu sahə üçün spesifik, vahid olan maddi-texniki baza

196 Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- kadrların özünəməxsus tərkibi
- sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- maddi-texniki bazanın müxtəlifliyi
- emal olunmuş xammal mənbəyinin müəyyən yekcinsliyi

197 Sadalananlardan hansı sahə əlamətlərinə aid deyil?

- bu sahə üçün spesifik, vahid olan maddi-texniki baza
- sahədə istehsal olunmuş məhsulun istehlak və ya iqtisadi təyinatının olması
- müəyyən miqdarda müstəqil birtipli müəssisələrin olması
- kadrların müxtəlifliyi
- emal olunmuş xammal mənbəyinin müəyyən yekcinsliyi

198 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır
- başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması

- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməməsi
- əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizm
- adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır

199 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının xüsusiyyətlərinə aiddir?

- proses kapitaltutumluğu, material tutumluğu, uzunmüddətliyi ilə fərqlənir, məhsul individual xarakter daşıyır
- başqa istehsal sahələri ilə müqayisədə daha aşağı əmək məhsuldarlığının olması
- əmək bölgüsünün təsiri ilə onun sahə quruluşunun dəyişməsindəki dinamizmin olmaması
- onun elmi-texniki tərəqqi əsasında öz istehsal həcmi başqa maddi istehsal sahələrinə nisbətən sürətlə artırma bilməsi
- adətən istehsal mövsümi xarakter daşıyır və kənd təsərrüfatından çox asılıdır

200 İqtisadi səmərə nədir?

- ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.
- ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində əsas fəaliyyətlə əlaqədar çəkilən xərclərin cəmi;
- ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi;
- ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə;
- ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən əldə edilən nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə;

201 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərə” göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- müqayisəli göstəricidir.
- nisbi göstəricidir.
- mütləq göstəricidir.
- faiz göstəricisidir.

202 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərəlilik” göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- həcm göstəricisidir
- mütləq göstəricidir.
- nisbi göstəricidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir.

203 Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- kapital
- torpaq
- əmək (iş qüvvəsi)
- sahibkarlıq qabiliyyəti

204 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətcə miqdarıdır.
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir.
- əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərənin məbləğinə nisbətidir.

- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir

205 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
 istehsal daxili ehtiyatların həcmnin variantlar üzrə paylanması göstəricisidir
 variantlar üzrə işçilərin sayının fərqinin bir variantdakı işçilərin sayına nisbətidir
 variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının məbləğinə nisbətidir
 əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir.

206 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəlik məhsul, reallaşdırılmış məhsul.
 əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı, məhsul vahidinin maya dəyəri
 istehsalın rentabelliği, xalis cari dəyər, əmtəlik məhsul maya dəyəri
 əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı.
 əmək məhsildarlığı, fondverimi, daxili rentabellik norması, satışın rentabelliği

207 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir

- maliyyə resurslarının;
 əsas və tədavül fondlarının.
 informasiya resurslarının;
 xammal və material resurslarının.
 əmək resurslarının;

208 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- müəssisənin ehtiyat fondlarının
 istehsal əsas fondlarının
 istehsal dövriyyə fondlarının
 müəssisənin tədavül fondlarının
 müəssisənin pul fondlarının

209 ÜMM-in hesablanması aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- şəxsi istehlak xərcləri;
 xalis ixracat;
 dövlətin aldığı əmtəə və xidmətlər;
 məcmu xüsusi daxili investisiyalar;
 milli gəlir.

210 Əsaslı vəsait qoyuluşu səmərəliliyinin hesablanması nümunəvi metodikasına əsasən normativ səmərəlilik əmsalı neçə qəbul olunub?

- 0,14;
 0,15;
 0,16;
 0,11;
 0,12;

211 Aşağıdakı ifadələrdən hansı düz deyil?

- sənayenin inkişaf etdirilməsi ölkənin müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına şərait yaradır
- sənayenin inkişafı qeyri-maddi istehsal sahələrinin inkişafına təsir etmir
- sənaye qədər et-ti sürətləndirmək işini həyata keçirə bilən başqa maddi istehsal yoxdur
- Maddi istehsal sahələrinin maddi-texniki bazalarının keyfiyyətcə yenidən qurulması işinin yerinə yetirilməsində sənaye əvəzsiz rol oynayır
- sənayenin inkişafı cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşdirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir

212 Maddi istehsal sahələrini bir-birindən fərqləndirən əsas fərq hansıdır?

- təşkilati
- iqtisadi-texniki
- texnoloji-texniki
- təşkilati-texniki
- sosial-iqtisadi

213 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- rentabellik
- material tutumu
- gəlir
- fondverimi
- əmək tutumu

214 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- mənfəət
- fondverimi
- kapitalin gəlirliliyi
- material tutumu
- gəlir

215 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aid deyil?

- material tutumu
- kapitalin gəlirliliyi
- fondverimi
- mənfəət
- gəlir

216 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- məhsulun rentabelliği
- milli gəlir
- ictimai əmək məhsuldarlığı
- mənfəət
- fondverimi

217 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- ictimai əmək məhsuldarlığı
- milli gəlir
- fondverimi
- məhsulun rentabelliği
- mənfəət

218 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin funksional göstəricilərinə aiddir?

- material tutumu
- milli gəlir
- ictimai əmək məhsuldarlığı
- mənfəət
- istehsalın rentabelliği

219 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aid deyil?

- milli gəlir
- istehsalın rentabelliği
- material tutumu
- mənfəət
- ictimai əmək məhsuldarlığı

220 Əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərə kimi nə qəbul olunur?

- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- mənfəət
- gəlir
- maya dəyəri
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti

221 Əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində səmərəlilik göstəricisi kimi nə qəbul olunur?

- mənfəət
- gəlirin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti
- gəlir
- maya dəyəri
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gəlirə nisbəti

222 Xərclərin ümumi səmərəliliyi necə hesablanır?

- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti kimi
- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi

223 Xərclərin nisbi səmərəliliyi necə hesablanır?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbəti
- mənfəətin maya dəyəri ilə nisbəti kimi
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqli əsaslı vəsait qoyuluşlarına nisbəti kimi
- variantlar üzrə əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqli cari xərclərə nisbəti kimi

224 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- Səmərəlilik göstəricisi - səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olmadan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir

- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir

225 Bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

- maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə □ müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımına nisbəti kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə □ müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin fərqi kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə □ müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin cəmi kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə □ müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımının bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcminə nisbəti kimi
- bütünlükdə iqtisadiyyat və onun sahələri üzrə □ müqayisəli qiymətlə illik milli gəlir (xalis məhsul) artımı ilə bu artıma səbəb olan maddi istehsal sferasına qoyulmuş əsaslı vəsaitin həcmnin hasili kimi

226 Sənaye və onun ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi (mütləq) səmərəliliyi necə hesablanır?

- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımına nisbəti kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin fərqi kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin cəmi kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımının bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- sənaye və onların ayrı-ayrı sahələri üzrə xalis məhsul artımı ilə bu artıma səbəb olan əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin hasili kimi

227 Əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti necə hesablanılır?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin hasili kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin cəmi kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun gətirdiyi səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmnin onun gətirdiyi səmərəyə nisbəti kimi
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə onun gətirdiyi səmərənin fərqi kimi

228 Sənaye müəssisələrində bir il ərzində əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi 20 min manat və məhsulun maya dəyəri isə 72 min manat olarsa onda gətirilmiş xərcləri hesablayın

- 52.0
- 75.2
- 31.52
- 3.6
- 92.0

229 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- istehsal sahələrinin artıqlığı
- istehsal prosesindəki fasilələr;
- istehsal prosesinin başlanması
- istehsalın ixtisaslaşması
- iş yerlərində izafi ehtiyatların olması;

230 . Gətirilmiş xərclər göstəricisi necə müəyyən edilir? (Ə- əsaslı vəsait qoyuluşu, C- məhsulun maya dəyəri, T- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılmasının normativ müddəti, En – normativ səmərəlilik əmsalı).

- $\Theta + T + C \rightarrow \min$
- $\Theta \times C + T \text{ En} \rightarrow \min$
- $\Theta \times \text{En} + C/T \rightarrow \min$
- $\Theta + TC \rightarrow \min$
- $\text{En}/\Theta + C \rightarrow \min$

231 Gətirilmiş xərclər göstəricisi necə müəyyən edilir? (Ə- əsaslı vəsait qoyuluşu, C- məhsulun maya dəyəri, T- əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılmasının normativ müddəti, En – normativ səmərəlilik əmsalı).

- $\Theta/T + C \rightarrow \min$
- $\Theta + T/C \rightarrow \min$
- $\Theta + T \times \text{En} \rightarrow \min$
- $\Theta \times \text{En} + C \rightarrow \min$
- $\Theta/\text{En} + C \rightarrow \min$

232 Gətirilmiş xərclərə görə aşağıdakılardan hansı ən səmərəli variant hesab olunur?

- əsaslı vəsait qoyuluşu 26 mln. man və məhsulun maya dəyəri 68 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 20 mln. man və məhsulun maya dəyəri 72 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 40 mln. man və məhsulun maya dəyəri 65 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 50 mln. man və məhsulun maya dəyəri 64 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 80 mln. man və məhsulun maya dəyəri 62 mln. man;

233 Gətirilmiş xərclərə görə aşağıdakılardan hansı ən səmərəsiz variant hesab olunur?

- əsaslı vəsait qoyuluşu 85 mln. man və məhsulun maya dəyəri 66 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 35 mln. man və məhsulun maya dəyəri 69 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 90 mln. man və məhsulun maya dəyəri 75 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 25 mln. man və məhsulun maya dəyəri 63 mln. man;
- əsaslı vəsait qoyuluşu 20 mln. man və məhsulun maya dəyəri 70 mln. man;

234 Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- kapital
- torpaq
- əmək (iş qüvvəsi)
- sahibkarlıq qabiliyyəti

235 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi səmərəliliyin ümumi göstəricilərinə aiddir?

- əmək tutumu
- gəlir
- fondverimi
- rentabellik
- material tutumu

236 $\text{En} = 0.2$ olarsa, gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ daha əlverişli hesab oluna bilər, əgər: I variant – kapital qoyuluşu (K_1)=8 min man., maya dəyəri (C_1)=10 min man, II variant - K_2 =9 min man., C_2 =12 min man, III variant - K_3 =11 min man., C_3 =9 min man

- sadalananlardan heç biri
- ikinci
- birinci
- üçüncü
- bütün sadalananlar

237 Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=11$ min man. və maya dəyəri $C_1=11,5$ min man., II variant üzrə: $K_2=14$ min man. və $C_2=10,5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- 5 il
- 7 il
- 0,33 il
- 3 il
- 2 il

238 Gətirilmiş xərclər üzrə məbləğ hansı variantda daha üstün olar. Əgər, I variant üzrə kapital qoyuluşu $K_1=5$ min man. və maya dəyəri $C_1=2$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=4$ min man., III variant üzrə: $K_3=8$ min man. və $C_3=5$ min man. $E_n=0,2$

- bütün sadalananlar
- ikinci
- birinci
- sadalananlardan heç biri
- üçüncü

239 Texnoloji prosesinin tətbiqində 2 variant müqayisə olunur. I variant üzrə: kapital qoyuluşu $K_1=10$ min man. və maya dəyəri $C_1=3$ min man., II variant üzrə: $K_2=6$ min man. və $C_2=5$ min man. $E_n=0,2$ olarsa, əlavə kapital qoyuluşunun özünü ödəmə müddətini hesablayın

- 5 il
- 0,5 il
- 1 il
- 2 il
- 7 il

240 Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə necə təsnifləşdirilir?

- «A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri
- yüngül və yeyinti sənayesi
- hasilat sənayesi və baltq sənayesi;
- hasilat və emal sənayesi
- yüngül və ağır sənaye;

241 Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye sahəsinə aid deyil?

- kimiyəvi xammal hasilatı
- apatit hasilatı;
- neft hasilatı;
- ağac məmulatları istehsalı;
- tikinti materialları istehsalı;

242 Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsnifləşdirilir?

- hasilat və emal sənayesi sahələri.

- qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;
- tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;
- istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələr;
- yüngül və ağır sənaye;

243 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi
- ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyillik, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi

244 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji.
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış;
- fərdi, seriyalı, kütləvi;
- ümumi, xüsusi, fərdi;
- fərdi, texniki, texnoloji;

245 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

246 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır;
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

247 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu iş hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır.
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;

248 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasilat və emal sənayesi qruplarına bölünür?

- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- texnoloji istehsal üsuluna görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

249 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- idarəçilik və tabeçilik əlamətinə görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

250 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təsərrüfatlarının kompleks inkişafı.
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərdə yerləşdirilməsi;

251 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- ölkənin xarici təcavüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi;
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təsərrüfatlarının kompleks inkişafı.
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;

252 Əmək bölgüsünün hansı növündə xalq təsərrüfatının iri sahələri formalaşır?

- Ümumi əmək bölgüsü;
- Şəxsi əmək bölgüsü;
- İctimai əmək bölgüsü;
- Texniki əmək bölgüsü.
- Fərdi əmək bölgüsü;

253 Sənaye əmək bölgüsünün hansı növündə formalaşır?

- Fərdi əmək bölgüsü;
- Şəxsi əmək bölgüsü;
- İctimai əmək bölgüsü;
- Ümumi əmək bölgüsü;
- Texniki əmək bölgüsü.

254 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- istehsalın kombinəlməsi;
- istehsalın ixtisaslaşması;
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi;
- korporasiyalaşma;
- kooperasiyalaşma;

255 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- korporasiyalaşma;
- kooperasiyalaşma;

256 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- demoqrafik amillər;
- ett-nin istiqamətləri;
- nəqliyyat amili;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;

257 Sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən amillərin hansının təsiri nəticəsində müxtəlif növ materialdan eyni məhsul alınması imkanı yaranır?

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- kooperasiyalaşma;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- korporasiyalaşma;

258 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- demoqrafik amillər;
- təbii amillər;
- nəqliyyat amili;
- mexaniki amillər;
- texniki amillər;

259 Aşağıdakıların hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edən təbii amillərə aid deyil?

- təbii su yolunun mövcudluğu;
- su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- əhəlinin yaş strukturu;
- iqlim şəraiti;

260 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- istehsalın təşkili prinsipləri;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın ictimai təşkili formaları;
- mexaniki amillər;

261 Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınmır?

- əhəlinin dini etiqat;
- su enerjisinin istifadə olunması mümkünlüyü;
- faydalı qazıntının istifadə olunması mümkünlüyü;
- istehsalın təşkili üsulları;
- təbii su yolunun mövcudluğu;

262 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir etmir?

- avtomatlaşdırmanın inkişafı;
- kimyalaşdırmanın inkişafı;
- elektirikləşdirmənin inkişafı;
- özəlləşdirmə prosesinin sürəti;
- kooperasiyalaşma;

263 Aşağıdakı amillərdən hansı sənaye istehsalının ərazi üzrə təşkilinə təsir edir?

- ett-nin istiqamətləri;
- mexaniki amillər;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın təşkili tipləri;
- istehsalın təşkili prinsipləri;

264 Sənaye müəssisələrinin ərazi üzrə yerləşdirilməsində aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınır?

- müəssisənin nizamnamə kapitalının miqdarı;
- istehsalın təşkili üsulları;
- istehsalın təşkili tipləri;
- əhəlinin dini etiqatı;
- özəlləşdirmə prosesinin sürəti;

265 Sənaye sahəsi nədir?

- sənayenin tərkib hissələrinin kəmiyyət nisbətidir.
- qeyri-istehsal sahələrinin məcmusudur
- bütün maddi istehsal sahələrinin məcmusudur.
- müəyyən əlamətlərə görə oxşar olan sənaye müəssisələrinin məcmusudur
- torpağın əsas istehsal vasitəsi olduğu sahələrinin məcmusudur

266 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir.
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.

267 Aşağıdakı hansı göstəricilərdən sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edirlər?

- ölkə sənayesinin rentabellik göstəricisindən
- sənaye sahələrindəki fondverimi göstəricisindən
- sənaye sahələrində çalışan işçilərin əmək məhsuldarlığı göstəricisindən;
- ölkə sənayesinin komplekslik səviyyəsi və ya sənaye sahələrinin sayı göstəricisindən.
- sənaye sahələrinin rəqabət qaliliyyətlik göstəricisindən;

268 Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə görə.
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəçilik və tabeçilik əlamətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;
- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

269 Sənaye sahələri hansı əlamətə görə təsnifləşdirilmir

- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə
- texnoloji istehsal üsuluna görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;

270 Sənaye müəssisələrinin hansı təsnifat əlamətinə görə sahəyə xas olan əsas və döviyyə fondlarının quruluşlarındakı ümumilik və fərqlər, sahənin istehsal etdiyi məhsulun material, enerji, əmək və elm tutumluğunun dərəcəsi, istehsal tiplərindən hansının üstünlüyü və istehsalın ictimai təşkili forması və səviyyəsi nəzərə alınır?

- idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə;
- əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə

271 Aşağıdakı hansı amil sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi;
- sənaye müəssisələrində fondveriminin yüksəlməsi;
- sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi;
- cəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi.
- sənaye müəssisələrində fondtutumunun yüksəlməsi;

272 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunmaqla ölkənin iqtisadi rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının tarazlığını təmin edir, onların təbii resurslarından və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələsini həll edir?

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;

273 Sənaye istehsalının yerləşdirməsinin hansı prinsipinə riayət olunması müəssisələrin ixtisaslaşma səviyyəsini və onların optimal ölmüsünü müəyyən edir?

- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;
- sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;

274 Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyini artmasına.
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə;

- geniş təkrar istehsalın sürətlənməsinə;
- ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artmasına;
- şəhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındakı fərqlərin azaldılmasına;

275 Aşağıdakılardan hansı “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın əsas məqsədinə aid deyil?

- əhəlinin həyat səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılması;
- iqtisadiyyatın diversifikasiyası;
- ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi
- ölkə sənayesinin sahə quruluşunda birtərəfliyə nail olmaq;
- tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;

276 Aşağıdakılardan hansı “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ölkənin təbii və əmək potensialından səmərəli istifadə etməklə qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafının təmin edilməsi;
- iqtisadiyyatın inkişafına investisiyaların cəlb olunması işinin davam etdirilməsi; ixracyönümlü məhsul istehsalının stimullaşdırılması;
- sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi və sahibkarlığın inkişafının daha da sürətləndirilməsi;
- infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;
- iqtisadiyyatın diversifikasiyası;

277 “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı” çərçivəsində sənaye sektorunda əsas məqsədə nail olmaq üçün aşağıdakı tədbirlərin hansının həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmur?

- özəlləşdirmədən sonra müəssisələrin fəaliyyətinin dəstəklənməsi;
- rəqabətədavamlı sənaye məhsullarının istehsalının dəstəklənməsi və ixracyönümlü istehsal sahələrinin yaradılmasının təşviqi;
- sənayenin qeyri-neft sektorunun inkişaf istiqamətlərinin müəyyənəşdirilməsi;
- dövlət mülkiyyətində olan sənaye müəssisələrinin sayının artırılması;
- dövlət mülkiyyətində olan və ya səhmlərinin nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan sənaye müəssisələrinin sağlamlaşdırılması və özəlləşdirilməsi;

278 Aşağıdakılardan hansı “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”larında qarşıya qoyulan məqsədə çatmaq üçün hansı vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmur?

- yerli resurslardan istifadənin səmərəsini artırmaq;
- əhəlinin kommunal xidmətlərlə təminatını yaxşılaşdırmaq.
- regionların inkişafı üçün zəruri infrastrukturun yaradılmasını və inkişafını təmin etmək;
- müəssisələrin istehsal fəaliyyətini bərpa etmək və yeni istehsal müəssisələri yaratmaq;
- əhəlinin say artımına nail olmaq;

279 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır;
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- həmçins xammal və material istehlak edirlər;
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir.
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;

280 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurmurlar;
- yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- həmcins xammal və material istehlak etmirlər;
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər.
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;

281 Sahənin bütünlükdə sənayeni (və ya digər sahəni) inkişaf sürətinə görə qabaqlama əmsalı necə hesablanır

- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.
- hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;

282 Sənaye sahə qurluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın kombinəşdirilməsinin yküsəldilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi

283 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- neft emalı müəssisələri;
- kimya müəssisələri;
- yeyinti sənayesi müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya.
- süni liflər istehsal edən müəssisələr;

284 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri
- mebel istehsalı müəssisələri
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr;
- neft emalı müəssisələri

285 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- neft emalı müəssisələri]
- mebel istehsalı müəssisələri

286 Aşağıdakılardan hansı “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nda iqtisadi, coğrafi və tarixi baxımdan iqtisadi rayonları fərqləndirən amillərə aid deyil?

- tarixi inkişaf xüsusiyyətləri;
- təbii şəraiti və ehtiyatları;

- iqtisadi-coğrafi mövqeyi;
- əhalinin yaş strukturu.
- əhalinin məskunlaşması səviyyəsi;

287 Aşağıdakılardan hansı “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılması.
- əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatının yaxşılaşdırılması;
- müasir tipli infrastruktur obyektlərinin yaradılması, mövcud obyektlərin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması;
- tarazlı regional və davamlı sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq;
- əhalinin məşğulluq səviyyəsinin artırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;

288 Yeni tikiləcək müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların istehlakçıları çox olarsa, onda belə müəssisələr necə yerləşdirilməlidir?

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti yüksək olan payonlarda.
- əhalinin sıx yerləşdiyi rayonda;
- istehlak rayonuna yaxın;
- xammal bazasına yaxın;
- enerji mənbələrinə yaxın;

289 Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməməlidir?

- pambıq parça müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri.
- neft emalı müəssisələri;
- mebel istehsalı müəssisələri;
- metaltutumu az olan maşınqayırma istehsalları;

290 Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməməlidir?

- süni liflər istehsal edən müəssisələr;
- elektrometallurgiya müəssisələri;
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- yüngül metallar (alüminium və.s) istehsalları.
- elektrokimya müəssisələri;

291 Nəqliyyat amilinin təsirini nəzərə alaraq aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməməlidir?

- əsas kimya müəssisələri;
- pambıqtəmizləmə müəssisələri;
- maşınqayırmanın metal-tutumlu istehsalları;
- neft emalı müəssisələri;
- qara və əlvan metallurgiya.

292 Hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürəti necə hesablanır?

- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.
- hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin fəktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;

- sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;

293 Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil

- sənayenin kimyalaşdırılması
 mütərəqqi texnologiyanın yaradılması
 mexanikləşdirmə
 struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması
 elektrikləşdirmə, yeni enerji növlərinin tapılması

294 Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- yanacaq
 yeyinti
 yüngül
 maşınqayırma
 metallurgiya

295 Ən çox enerji istehlak edən maddi istehsal sahəsi hansıdır?

- kənd təsərrüfatı
 rabitə
 ictimai iaşə
 sənaye
 tikinti

296 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
 istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması
 sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
 sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
 istehsalın təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması

297 Sənayedə elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri aid deyil?

- sənaye istehsalının avtomatlaşdırılması
 istehsalın kimyalaşdırılması
 sənaye istehsalının elektrikləşdirilməsi
 sənaye istehsalının təmərküzləşdirilməsi
 istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi

298 İstehsal texnologiyasının hansı sahəsi özündə işləmə, emal, yığma, tökmə, ştamplama, qablaşdırma və başqa texnologiyaları özündə əks etdirir?

- elektroenergetika
 kimya sənayesi
 metallurgiya
 maşınqayırma
 neft sənayesi

299 Sənayenin hansı sahəsində müasir yüksək məhsuldar dəzqah, avadanlıqlar quraşdırılmışdır və burada ixtisaslı fəhlələr, mühəndis-texnik işçiləri işləyir?

- elektroenergetika
- kimya sənayesi
- metallurgiya
- maşınqayırma
- neft sənayesi

300 ETT əsas istiqamətləri:

- kimyalaşdırma, elektricləşdirmə, gen injeneriya
- mexanikləşdirmə, avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, kimyalaşdırma
- mexanikləşdirmə, kimyalaşdırma, biotexnologiya
- kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma, kimyalaşdırma, elektricləşdirmə
- avtomatlaşdırma, robotlaşdırma, elektricləşdirmə

301 ETT müəyyən edən sahə:

- kimya sənayesi, neft sənayesi, elektroenergetika
- neft sənayesi, maşınqayırma, elektroenergetika
- maşınqayırma, metallurgiya, kimya sənayesi
- maşınqayırma, kimya sənayesi, elektroenergetika
- elektroenergetika, kimya sənayesi, yeyinti sənayesi

302 ETT hansı formaları mövcuddur?

- mütərəqqi və tənəzzül
- istehsal və qeyri-istehsal
- təkamül və inqilab
- elmi-texniki və operativ istehsal
- daxili və xarici

303 ETT neçə forması var?

- 6.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 5.0

304 Elm – texnika – istehsal sistemində əsas həlqə nə sayılır?

- innovasiya
- texnologiya
- texnika
- elm
- istehsal

305 Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmi kadrlar
- elmin maddi-texniki bazası
- maliyyə resursları
- informasiya

306 Elmi-texniki potensiala aid edilmir:

- elmi sferanın təşkilati-idarəetmə strukturu
- elmi kadrlar
- elmin maddi-texniki bazası
- nəqliyyat vasitələri
- informasiya

307 Sənaye müəssisəsində fəhlələrin ümumi sayı 400 nəfər, əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayı isə 250 nəfər olarsa onda müəssisədə əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi nə qədər olar?

- 0.825
- 0.652
- 1.6
- 0.625
- 1.62

308 Aşağıdakılardan hansı kimyəvi metodlara aid deyil?

- kiristallaşdırma
- rektifikasiya
- çökdürmə
- süzmə
- ekstraksiya

309 İstehsalın mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəriciləri:

- əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı
- məhsulun, istehsalın, idarəetmənin mexanikləşdirilməsi əmsalı

310 Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi, mövcud tələbatın ödənilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;
- torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

311 İnkubasiya dövrü nədir?

- istehsal tsiklinin bir hissəsidir.
- xammal-materialın üzərində texnoloji əməliyyatların həyata keçirilməsi müddətidir;
- elmi ideyanın söylənməsindən sınaqdan keçirilməsinə qədər olan müddətidir;
- elmi ideyanın söylənməsindən tətbiqinə qədər olan müddətidir;
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;

312 Elmi-texniki inqilabın ikinci əlaməti hansıdır?

- insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və sairədir.
- elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalmasıdır;
- elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsidir;
- elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsədəuyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulmasıdır;
- “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsidir;

313 Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man;
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man;

314 İstehsalın kimyalaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə müəyyən olunur?

- kimya sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının səviyyəsi;
- kimya sənaye müəssisələrində işləyənlərin sayı;
- kimya sənaye müəssisələrinin sayı;
- sənaye məhsulunun istehsalı texnologiyasında kimyəvi metodların xüsusi çəkisi;
- kimya sənaye müəssisələrində əsas fondların dəyəri;

315 Elmi-texniki tərəqqinin hansı istiqaməti ictimai istehsalın maddi ünsürlərindən olan yalnız əmək predmetləri ilə təmasda olur?

- elektirikləşdirmə və avtomatlaşdırma;
- kimyalaşdırma;
- elektirikləşdirmə;
- avtomatlaşdırma;
- robotlaşdırma;

316 Aşağıdakı variantlardan hansı ən səmərəli variantdır?

- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2000 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1600 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 2200 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1800 mln. man
- məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği 1650 mln. man

317 İstehsalın avtomatlaşdırılması səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər:

- məhsulun, istehsalın, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- istehsalın, əməyin və işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı
- istehsalın, əməyin, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- əməyin, planlaşmanın, idarəetmənin avtomatlaşdırılması əmsalı
- məhsulun, əməyin, işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı

318 Hansı sahənin inkişafı ictimai istehsalın kimyalaşdırılması üçün baza yaradır və defisit materiallara qənaət edilməsinə, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə şərait yaradır?

- kimya sənayesi
- cihazqayırma
- metallurgiya

- elektroenergetika
- maşınqayırma

319 Əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;
- fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi;
- əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti
- fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;

320 Əməyin elektrik silahlılıığı əmsalı necə hesablanır?

- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin fəhlələrin sayına nisbəti.
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə vurmaqla;
- elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti
- fəhlələrin sayının qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminə nisbəti;
- texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti;

321 İstehsalın elektriklişdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmnin il ərzində istehlak edilmiş aütün enerjinin həcminə nisbəti kimi;
- il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin (elektrik, istilik və s.) həcmnin il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcminə nisbəti kimi;
- texnoloji ehtiyaclərə istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmnin elektrik enerjisi istehlakının ümumi həcminə nisbəti kimi.
- qurulmuş elektrik mühərriklərinin texniki güclərinin cəminin il ərzində istehlak edilmiş bütün enerjinin həcminə nisbəti kimi

322 Məhsul vahidinin istehsalına “gətirilmiş xərclər”in illik məbləği necə hesablanır?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalı ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin hasili kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəminin əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalına nisbəti kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə əsaslı vəsait qoyuluşunun normativ səmərəlilik əmsalının hasili ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;
- əsas fondlara əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi ilə məhsul vahidinin maya dəyərinin cəmi kimi;

323 Sənaye müəssisələrində iş yerinə xidmət əmsalı necə hesablanır?

- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının cəmi kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayının faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayına nisbəti kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının hasili kimi;
- dəzgahla fəhlənin sayının 1:1-ə nisbət ilə fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi;
- fəhlələrin sayı ilə faktiki olaraq iş yerinə xidmət edənlərin sayının fərqi kimi.

324 Sənaye müəssisələrində gətirilmiş ümumi vaxt məsrəfi necə hesablanır?

- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin cəmi kimi;

- mexanikləşdirilmiş üsulla əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin fərqi kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin hasilə kimi;
- mexanikləşdirilmiş üsulla proseslərin və əl ilə əməliyyatların icrasına vaxt məsrəflərlərinin nisbəti kimi;

325 Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnologiyaların kəşf olunması
- avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnologiyaların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

326 Aşağıdakılardan hansı elmi-texniki inqilabın əlamətlərinə aid deyil?

- elmi tədqiqatların ənənəvi üsullarla yerinə yetirilməsi
- elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi
- elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- avtomatlaşdırma
- elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

327 Verilənlərdən istifadə etməklə istehsalın elektriklişmə əmsalını hesablayın: işçilərin sayı – 400 nəfər, elektrik mühərriklərinin gücü – 600 kVt/s, quraşdırılmış enerji avadanlıqlarının sayı – 800 ədəd, ümumi avadanlıqların sayı – 1600 ədəd

- 3.5
- 0.7
- 1.5
- 0.4
- 2.0

328 Sənaye müəssisəsində il ərzində istehlak olunan bütün enerjisinin həcmi 8500 min kvt, il ərzində istehlak edilmiş elektrik enerjisinin həcmi 6800 min kvt olarsa onda müəssisədə istehsalın elektriklişdirilməsi əmsalını hesablayın.

- 0.6
- 1700.0
- 1.25
- 0.8
- 1.5

329 Sənaye müəssisəsində ümumi istehlak olunan elektrik enerjisinin həcmi 4500 min kvt, texnoloji ehtiyaclarla istehlak olunmuş elektrik enerjisinin həcmi 3600 min kvt olarsa onda müəssisədə elektrik enerjisinin istehlak quruluşunu hesablayın.

- 0.8
- 0.805
- 0.652
- 0.825
- 1.25

330 Elektrikləşdirilmənin səviyyə göstəriciləri:

- enerji tutumlu
- fondla silahlanma
- istehsalın elektrikləşdirilməsi əmsalı
- əməyin elektriklə silahlandırılması
- enerji vermə

331 Sənayedə idarəetmə nədir?

- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir.
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət növlərinin məcmusudur
- bazardakı tələbi öyrəniş, onu ödənilməsi üzrə fəaliyyətidir
- əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş və dərk edilmiş məqsədə nail olmaq üçün əmək kollektivinə, onların fəaliyyətinin təşkili və uzlaşdırılması işinə məqsədyönlü təsiretmə tədbirləridir
- əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətə yaxşılaşdırılması, əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir;

332 Sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- bazarda tələbatın müəyyənləşdirilməsi, bazarın segmentləşdirilməsi, inzibati və iqtisadi metodların tətbiqi
-) hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması, operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə, stimullaşdırma
- mərkəzləşmə və qeyri-mərkəzləşmə formalarının optimal uzlaşdırılması
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma, təşkilətmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət
- icarənin demokratikləşdirilməsi, planlaşdırma, təşkilətmə; operativ tənzimləmə və dispetçerləşdirmə; uçot və nəzarət

333 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində idarəetmə funksiyalarına aid deyil?

- uçot və nəzarət
- təşkilətmə
- planlaşdırma
- əməyin stimullaşdırılması
- operativ tənzimləmə

334 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi; texnoloji, operativlik
- iqtisadi; təşkilatı;
- inzibati; texnoloji
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- sosial-psixoloji, texnoloji;

335 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur.
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur;
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir;
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlərdə icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;

336 Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür.
- elmi jəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür;
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövrlər 'əzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

337 Proqnoz nədir?

- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur;

338 İstehsal proqramında:

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

339 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- matris sxemi;
- lisenziyalaşdırma.
- Təşəbbüskarlıq;
- koordinasiya;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi;

340 Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

- paralellik prinsipi.
- düzxətlik prinsipi;
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;
- idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;

341 Aşağıdakılardan hansı menecmentin prinsiplərinə aiddir?

- idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.
- idarəçilikdə birqərarlıq prinsipi;
- idarəçilikdə hüquq prinsipi;
- idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;

342 Sənaye müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət.
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;
- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

343 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;

344 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- mənfəətin kütləsi.
- əmək haqqı fondu;
- əmtəəlik məhsulun həcmi;
- əmək məhsuldarlığı;
- realizə olunmuş məhsulun həcmi;

345 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əmək məhsuldarlığı;
- materialtutumu göstəricisi;
- fondverimi göstəricisi;
- mənfəətin kütləsi.
- rentabellik səviyyəsi;

346 Elmi-texniki tərəqqinin planlaşdırılmasında planlaşdırmanın hansı metodu geniş tətbiq olunur?

- şəbəkə metodu
- proqram məqsədli metod
- balans metodu
- normativ metod
- qrafik metodu

347 Planlaşdırmanın üsulları hansılardır?

- təşkil etmə, nəzarət
- analiz, sintez,
- induksiya, deduksiya,
- balans, normativ
- xətti, funksional,

348 Əmtəlik məhsula daxil edilmir:

- ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul;
- plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı;
- reallaşdırılmış məhsul;
- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi.
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı

349 İstehsal proqramması hansı amillərlə əsaslandırılır?

- məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların texniki səviyyəsi, alınacaq materialların keyfiyyəti
- müəssisənin istehsal gücü, maddi-texniki təminat səviyyəsi, beynəlxalq əlaqələri, innovasiya fəaliyyəti, idarəetmə işçilərinin sayı
- istehsal ediləcək məhsulun maya dəyəri, işçilərin əmək haqqı, əsas fondların quruluşu
- istehsal ediləcək məhsula bazardakı tələbin həcmi, istehsal güclərindən istifadə səviyyəsi, yeni istehsal güclərinin işə salınması və əsaslı tikinti işləri üzrə nəzərdə tutulan tədbirlər.
- istehsal meydançalarının sahəsi, alınacaq xammalın həcmi, cəlb ediləcək kreditlərin məbləği,

350 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir

- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı.
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı;
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- maliyyə planı;

351 Bunlardan hansı sənaye müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- məlumatlar və onların işlənmə üsulları.
- idarəetmənin funksional quruluşu;
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları;
- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması;
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyətlər;

352 Sənaye müəssisələrində menecmentin hansı prinsipinə görə idarəçilik ierarxiyasında bütün bölmə və fiziki şəxslər öz hüquq hədlərini aşmadan onlara tapşırılmış vəzifələrini yerinə yetirmək işində tam məsuliyyət daşımalıdırlar?

- idarəçilikdə məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi.
- idarəçilikdə mərkəzləşdirmə və qeyri mərkəzləşdirmə formalarının optimal uzlaşdırılması prinsipi;
- idarəetmənin demokratikləşdirilməsi prinsipi;
- idarəçilikdə hüquq, vəzifə və məsuliyyətin uzlaşdırılması prinsipi;
- idarəçilikdə ahəngdarlıq prinsipi;

353 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- qərar.
- qayda;
- mütləq səmərəlilik göstərişləri;
- əxlaq normaları;
- normativlər;

354 Menecment nədir?

- menecment texnikasının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;

- menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir;
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir;
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir;

355 İdarəetmə metodu dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- idarəetmə funksiyasını reallaşdırmaq üçün tətbiq edilən üsul, fənd və fəndlər sistemi başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;

356 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan «İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması» planında nəzərə alınır?

- investisiya qoyuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar;
- dövrüvə vəsaitlərdən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar;

357 İdarəetmə prosesi nədir?

- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənəşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür;
- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənəşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür;
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənəşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür;
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və məşin əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür;
- gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür;

358 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi;
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi;
- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri;
- istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi.
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi;

359 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.
- idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür

- idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;

360 İndikativ planlaşdırmanın hansı funksiyası sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasından ibarətdir?

- məlumatverici;
 tənzimləyici;
 operativ;
 strateji;
 təshihəedici;

361 Sənayenin planlaşdırılmasında hansı metodlardan istifadə olunur?

- iqtisadi metodu;
 təcrübi-eksperimental metodu;
 təşkilati metodu;
 ekspert qiymətləndirmə metodu.
 inzibati metodu;

362 Sosial-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında istifadə olunan ən əhəmiyyətli metod hansıdır?

- ekspert qiymətləndirmə metodu.
 inzibati metodu;
 təşkilati metodu;
 balans metodu;
 iqtisadi metodu;

363 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planda:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;
 ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
 işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
 planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
 müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.

364 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
 istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
 fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
 istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi;
 istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;

365 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
 sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
 bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
 istehsal həcmimin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
 yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

366 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi.
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- müəssisələrin iriləşməsi
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

367 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

368 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

369 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;

370 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki.
- istehsal, satış, idxal və ixrac;
- fərdi, seriyalı və kütləvi;
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

371 Lizinin formaları hansılardır?

- əmlak və torpaq.
- makroiqtisadi və mikroiqtisadi;
- istehsal və satış;
- operativ və maliyyə;
- icarə və kirayə;

372 İstehsal proqramında:

- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur

373 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan kəmiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- mənfəətin kütləsi
- əmək haqqı fondu
- əmtəəlik məhsulun həcmi
- əmək məhsuldarlığı
- realizə olunmuş məhsulun həcmi

374 Sənayenin istehsal proqrammasının resurs təminatını müəyyən etmək və əsaslandırmaq üçün istifadə olunan keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əmək məhsuldarlığı
- materialtutumu göstəricisi
- fondverimi göstəricisi
- mənfəətin kütləsi
- rentabellik səviyyəsi

375 İstehsal proqrammasında məhsulların yekcins təyinatına görə hansı ölçü tətbiq olunur?

- sadalananlardan heç biri
- əmək
- dəyər
- natural
- bütün sadalananlar

376 İstehsal proqrammasında istehsal gücünə tələb hansı ölçülərlə müəyyən olunur?

- sadalananlardan heç biri
- əmək
- dəyər
- natural
- bütün sadalananlar

377 İstehsal proqrammasında vahid məhsulun əmək tutumluluğu və istehsal proqrammasının qiymətləndirilməsində hansı ölçülərlə müəyyən olunur?

- sadalananlardan heç biri
- dəyər
- natural
- əmək
- bütün sadalananlar

378 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinləşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;

379 Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş aqre-qat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə;
- aqre-qat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə;

380 Texnoloji tərəküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə;
- aqre-qat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə;
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə;

381 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür;
- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür;
- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənəsiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür

382 Françayzinq nədir?

- torpaqdan istifadə hüququnun satılması.
- maşın və avadanlıqların icarəyə verilməsi;
- istehsal texnologiyasından istifadə hüququnun satılması;
- firma nişanından istifadə hüququnun satılması;
- istehsal edilən əmtələrin satılması;

383 İstehsal proqrammasının əsas bölmələrinə aid deyil:

- əmtəlik (məcmu) məhsulun istehsal planı
- məhsulun keyfiyyətinin artırılması planı
- ixraca buraxılan məhsul planı
- marketinq planı
- məhsulun reallaşdırılması planı

384 İri müəssisələrin üstünlüklərinə aid deyil:

- vahid məhsulun maya dəyərinin aşağı olması
- yüksək rentabellik, fondverimi
- yeni texnologiyaların tətbiqi üçün yaxşı şərait
- xüsusi kapital qoyuluşu və fond tutumunun yüksək olması
- daha güclü mərkəşləşdirilmiş kapital

385 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir

- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;
- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktör büroları yaratmaq mümkün olur;
- İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;

386 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- əlvan metallurgiya
- ağac emalı və mebel istehsalı
- musiqi alətlərinin hazırlanması
- polimer materialların istehsalı
- kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;

387 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir.
- belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;
- belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir;
- belə sahələrdə kiçik və orta ölçü müəssisələr üstünlük təşkil edir;

388 Kombinəlaşmış istehsalların təmər küzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir;
- xammalın kompleks emalını təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir.
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir;

389 Təmər küzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsəduyğundur?

- inteqral göstəricilər
- nisbi göstəricilər;
- dəyər göstəriciləri
- natural göstəricilər
- ümumiləşdirilmiş göstəricilər;

390 İstehsal miqyasının müsbət effekti” nədir?

- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmlərinin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmlərinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir

391 Əmtəlik məhsulun həcmi 350 min man., bitməmiş istehsal qalığı ilin əvvəlinə - 100 min man., ilin sonuna – 75 min man olarsa, məcmu məhsulun həcmi müəyyən edin

- 375 min man
- 175 min man
- 525 min man
- 325 min man
- 355 min man

392 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.

393 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

394 Sənayedə ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- əşya, texniki, mexaniki;
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə;

395 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- əşya formasında
- texnoloji mərhələ üzrə

396 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- texnoloji, əşya, mexaniki

397 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

398 Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir

- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;
- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;

399 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində;
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində;
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində;
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində.

400 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- avadanlıq formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- texnoloji mərhələ üzrə
- əşya formasında

401 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

402 Ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili

403 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

404 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

405 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə-uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi

406 Sənayedə kombinəlaşdırma nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir.
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir.
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

407 Əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinəlaşmanın formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı və kütləvi
- şaquli, üfiqi və qarışıq
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

408 Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinəlaşdırmanı xarakterizə edir?

- Kombinəlaşdırma - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir.
- Kombinəlaşdırma - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- Kombinəlaşdırma - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- Kombinəlaşdırma - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinəlaşdırma - marketinqin təşkili üsuludur

409 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlaşmanın qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlaşma isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlaşma isə genişləndirir;
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlaşma isə məhdudlaşdırır;
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlaşma isə genişləndirir;
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlaşma isə genişləndirir

410 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlaşmaya, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi;
- işçilərin sayının azalması;
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır;

- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müxtəlif istehsalların birliyi;

411 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- xammal kompleks emal olunanda
- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

412 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinləşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid nəqliyyat bazası
- vahid enerji sistemi
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- vahid satış şəbəkəsinin olması

413 Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

414 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət

415 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- hasilat sənayesi
- ağır metallurgiya
- yeyinti sənayesi
- neft-kimya sənayesi
- ağac emalı sənayesi

416 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət;
- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət;
- müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi;
- istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması;

417 Üfiqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmlərinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur

418 Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- üfiqi kombinələşmə
- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın kompleks emalına görə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- istehsal-texniki

419 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

420 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?

- emal sənayesi
- metallurgiya
- ağac emalı sənayesi
- hasilat sənayesi
- yeyinti sənayesi

421 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə imkanları daha məhduddur?

- yeyinti sənayesi
- neft emalı sənayesi
- metallurgiya
- maşınqayırma
- neft-kimya sənayesi

422 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinələşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil?

- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir

423 Mineral (üzvi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- texniki kombinələşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

424 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- istehsal-texniki kombinləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı
- xammalın ardıcıl emalı
- üfiqi kombinləşdirmə

425 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinləşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- xammalın kompleks emalı
- üfiqi kombinləşdirmə
- qarışıq əlaqələr
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinləşdirmə

426 Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinləşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- üfiqi kombinləşdirmə

427 Sənaye istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər

- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;
- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətdəci heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;

428 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 6.0
- 3.0
- 5.0
- 4.0
- 2.0

429 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- təmir işini həyata keçirənlər
- əmək predmetini emal edənlər
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər;
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər;
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər;

430 Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;
- təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr;
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
- texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr;

- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;

431 Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr;
 hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr;
 hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr;
 texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr;
 hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr;

432 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

433 Sənaye-istehsal heyətinin idarə edilməsində əsas məqsəd nədir?

- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;
 əmək haqqı yüksəldilsin;
 investisiya cazibədarlığını artırmaq;
 stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq;
 əsas fondların sıradan çıxma əmsalını artırmaq;

434 Müəssisə işçiləri işləyirlər ki:

- istehsal xərcləri azaldınsın;
 əmək məhsuldarlığı artsın;
 [yeni cavab]
 kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;
 rentabellik yüksəlsin;

435 Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- əsas fəhlələrə
 qulluqçulara
 rəhbər işçilərə
 mütəxəssislərə
 menecerlərə

436 Sənaye müəssisələrinin “maliyyə” şöbəsində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- kiçik xidmətedici heyət.
 fəhlələr;
 şagirdlər;
 qulluqçular;
 mühəndis-texniki işçilər;

437 Sənaye müəssisələrində çalışan kuryerlər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- qulluqçular;
 fəhlələr;
 şagirdlər;

- kiçik xidmətedici heyət.
- mühəndis-texniki işçilər;

438 Sənaye müəssisələrində təmir işləri ilə məşğul olan fəhlələr sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- qulluqçular;
- şagirdlər;
- fəhlələr;
- kiçik xidmətedici heyət.
- mühəndis-texniki işçilər;

439 Sənaye müəssisələrinin qeyri-istehsal bölmələrində çalışan işçilər sənaye-istehsal heyətin hansı kateqoriyasına aiddir?

- kiçik xidmətedici heyət.
- mühəndis-texniki işçilər;
- fəhlələr;
- heç birinə;
- qulluqçular;

440 Sənaye müəssisələrində sənaye-istehsal heyətindən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

- sosial infrastruktur işçiləri
- kiçik xidmətçi heyət
- qulluqçular
- köməkçi fəhlələr
- mütəxəssislər

441 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə

442 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi

443 Sənaye müəssisələrində əməyin normalaşdırılmasında hansı normalardan istifadə olunmur?

- say norması;
- istehsal norması;
- vaxt norması;
- sürət norması;
- xidmət norması;

444 Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstəricini xarakterizə edir?

- işə qəbul əmsalı
- kadr dövriyyəsi
- xalis içi axıcılığı
- içi axıcılığı
- kadrların dövriyyə əmsalı

445 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- məhsulun əmək tutumu;
- maya dəyəri
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;
- xalis cari dəyər;
- məhsulun kapital tutumu

446 İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu;
- daşınan və daşınmaz əmlak;
- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar;
- işçi qüvvəsi, müvafiq və bank lisenziyası;
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər;

447 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır.
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər;
- işlərin icraçıları (podratçılar);
- məqsədli pul yatırımları;
- əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər;

448 İnvəstor dedikdə:

- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür;
- müəssisənin debitorları başa düşülür;
- müəssisənin işçiləri başa düşülür;
- özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolaylı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür;
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür;

449 Kapital qoyuluşu:

- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir;
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır;
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir;
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır;
- banka qoyulan depozitdir;

450 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq;
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqini;

451 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir

452 Əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

453 Aşağıdakılardan hansı maliyyə, maddi və intellektual sərvətlərə aid deyil?

- Nou-hau" □ patentləşdirilməmiş texniki, texnoloji, idarəetmə, maliyyə üzrə bilik əə təcrübələrin məjcmusu;
- Binalar, qurğular, avadanlıqlar və s. maddi sərvətlər, başqa sözlə, daşınması mümkün və qeyri-mümkün olan əmlaklar;
- Pul vəsaiti, bank əmanətləri (məqsədli), kreditlər, paylar, səhmlər və digər qiymətli kağızlar
- Sənaye müəssisələrinin işçiləri
- Elmi və təcrüri tədqiqat işləmələri və başqa intellektual sərvətlər;

454 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini.
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini;
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini;
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasınlakı fərqi;
- illər üzrə məhsulun maya dəyərini cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasınlakı fərqi;

455 İinvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- məhsulun əmək tutumu
- maya dəyəri;
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti;
- xalis cari dəyər;
- məhsulun kapital tutumu;

456 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- daxili rentabellik norması, əmək məhsudarı, materialtutumu;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi;
- məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması;
- xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti;
- investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsudarı;

457 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir;
- fondverimi sifira bərabərdir;
- əmək məhsudarı sifira bərabərdir;
- xalis cari dəyər sifirdən böyükdür;

- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir;

458 Sənaye müəssisələrində aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- fondverimi sifıra bərabərdir.
 xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir;
 daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir;
 xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür;
 istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir;

459 Kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu

- ümumi investisiya qoyuluşunun xərclərdən hər birinə nisbətidir.
 «kapital qoyuluşunun təkrar istehsal quruluşu» anlayışı iqtisadi ədəbiyyatda yoxdur;
 layihələndirməyə, avadanlıqların alınma, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi investisiya qoyuluşunda xüsusi çəkisinin tapılması ilə müəyyən olunur;
 yeni tikinti, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkirlərinin tapılması ilə müəyyən olunur;
 xərclərin birinin digərinə nisbətidir;

460 Investisiyanın maliyyələşdirilməsi üçün müxtəlif mənbələrdən cəlb edilmiş vəsaitlərin dəyəri necə hesablanır?

- istehsal edilən məhsulun maya dəyərinə daxil edilən amortizasiya ayırmalarına bərabər götürülür.
 istehsal edilən məhsulun maya dəyərinə bərabər götürülür;
 cəlb edilmiş borc vəsaitlərinin faiz dərəcələrinə bərabər hesab edilir;
 cəlb edilmiş vəsaitlərin dəyəri və onların ümumi məbləğində xüsusi çəkilişi əsasında onların orta çəkili dəyər kimi;
 müəssisənin məhsul vahidinə əldə etdiyi mənfəətə bərabər götürülür;

461 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
 müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
 müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
 müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
 müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti

462 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
 əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
 əsas fondların, istehsal güclərinin iş buraxılması və habelə "zadel" üzrə tapşırıqlar
 əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi;
 ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahılar

463 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri;
 layihə istehsal gücü;
 hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rəy-yan;
 işçilərin əmək məhsuldarlığı.
 əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi;

464 Investisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür.
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür;
- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür;
- xalis cari dəyəri sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür;
- xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür;

465 Investisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- əmək haqqı xərcləri.
- enerji xərcləri;
- material xərcləri;
- riskin səviyyəsi;
- məhsulun maya dəyəri;

466 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində innovasiyanın əsas istiqamətinə aiddir?

- texnoloji təkmilləşdirmələr istiqamətində yenliketmə;
- rentabelliğin hesablanması yenliketmə;
- mühasibat hesabatlarında yenliketmə;
- işçilərin işə qəbulunda yenliketmə;
- məfəətin bölgüsündə yenliketmə;

467 İstehsal əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir.
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

468 İstehsal əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- qurğu və materiallar
- bina və nəqliyyat vasitələri
- binalar və yanacaq ehtiyatları

469 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- nəqliyyat vasitəsi
- dəzgah
- bina
- məmulat
- qurğu

470 Əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki , mənəvi, sosial, siyasi

- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

471 Sənayenin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Sexdə qurulmuş avadanlıq
- Binalar
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Nəqliyyat vasitələri

472 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin illik istehsal həcmi

473 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- istehsalın inkişafı fondundan;
- nizamnamə fondundan;
- amortizasiya fondundan;
- təmir fondundan;
- ehtiyat fondundan;

474 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

475 Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır

- mütləq dəyər.
- bərpa;
- ilkin;
- qalıq;
- tam;

476 Aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- əsas fondlar özlərinin fiziki və kimyəvi xassələrini istehsal olunan məhsula keçirir;
- əsas fondlar bir istehsal tsiklində tam istehlak olunur;
- əsas fondlar natural formasını dəyişir;
- əsas fondların minimum dəyəri şərti maliyyə vahidinin 100 misindən çox olmalıdır.
- istənilən istehsal vasitəsi əsas fondur

477 Aşağıdakılardan hansıları əsas fondların aktiv hissəsinə aiddir?

- ötrücü qurğular.
- nəqliyyat vasitələri;
- istehsal binası;
- iş maşın və avadanlıqları;
- anbarlar;

478 Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

479 Sənaye müəssisələrində mütərəqqi texnika mənəvi cəhətdən köhnəlmiş ancaq fiziki cəhətdən hələ yararlı olan öz sələfini nə vaxt sıxışdırıb istehsaldan çıxara bilər?

- müəssisə sifarişləri vaxtında yerin yetirə bilmədikdə;
- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərdən az olsun;
- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərə bərabər olsun;
- müəssisənin maliyyə imkanları məhdudlaşanda;
- yeni texnikanın məhsuldarlığı hesabına əldə edilən əlavə səmərə köhnənin məhsul üzərinə hələ keçirmədiyi dəyərdən çox olsun

480 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlməsinin hansı növünü modernləşdirmə ilə aradan qaldırmaq mümkündür?

- sosial köhnəlmə.
- texniki köhnəlmə;
- təşkilati köhnəlmə;
- fiziki köhnəlmə;
- mənəvi köhnəlmə;

481 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondlar köhnəlmənin hansı növündə qismən və tam köhnəlirlər?

- sosial köhnəlmə.
- texniki köhnəlmə;
- təşkilati köhnəlmə;
- fiziki köhnəlmə;
- mənəvi köhnəlmə;

482 Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal fondların dəyəri necə adlanır?

- mütləq dəyər.
- bərpa;
- ilkin;
- qalıq;
- tam;

483 Əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmasalı:

- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir
- fondlasilahlılığın artmasını göstərir
- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir

484 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ümumzavod xərcləri
- dövretmə əmsalı
- amortizasiya norması
- avadanlıqların məhsuldarlığı
- məhsulun əməktutumu

485 Əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların dəyərindəki artım
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi

486 Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ilkin və bərpa dəyərinə görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

487 İstehsal əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- üsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi

488 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir.

- 15 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 7 faizədək
- 10 faizədək

489 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- müəssisənin rəqabətqabiliyyətilik səviyyəsi yüksəlir;
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır;
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir;
- əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır;
- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır;

490 Əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi üsürləri üçün amortizasiya norması nə

qədərdir?

- 15 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 10 faizədək
- 7 faizədək

491 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- 10 faizədək

492 Sənaye müəssisəsi 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu nəyə aiddir?

- dövriyyə fondlarına
- əsas fondlara
- amortizasiya fonduna
- nizamnamə fonduna
- ehtiyat fonduna

493 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərini mövcud əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərində nisbəti kimi
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərində nisbəti kimi

494 Sənaye müəssisələrində amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərini əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərini hasili kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərini əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla;
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərincəmi kimi;

495 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi;
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğində nisbəti kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi;
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;

496 İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındakı kəmiyyət fərqi nədən ibarətdir?

- əsas fondlar istehsal vasitələrinin tərkibinə aid deyil;
- belə bir fərq yoxdur;
- əsas fondlar istehsal vasitələrindən genişdir;
- istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
- istehsal vasitələri əsas fondların tərkibinə aiddir;

497 İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasında hansı fərqlər var?

- nisbi və mütləq fərqlər;
- yalnız keyfiyyət;
- yalnız kəmiyyət;
- kəmiyyət və keyfiyyət;
- heç bir fərq yoxdur;

498 Sənaye müəssisələrində «Nəzarət-ölçü və nizamlaşdırma cihazları» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «Alətlər»;
- «Ötürücü qurğular»;
- «Qurğular»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «İstehsal ləvazimatları»;

499 Sənaye müəssisələrində «elektrik, istilik və buxarla işləyən dərəcəyə gətiricilər» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «Alətlər»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «İstehsal ləvazimatları»;

500 Sənaye müəssisələrində «iş dəzgahlarının aralarına çəkilən çəpərlər» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «Alətlər»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

501 Sənaye müəssisələrində «yanğından mühafizə əşyaları» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «Alətlər»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;
- «İstehsal ləvazimatları»;

502 Sənaye müəssisələrində «kitabxana fondu» istehsal əsas fondların hansı qrupuna aiddir?

- «İstehsal ləvazimatları»;
- «Nəqliyyat vasitələri»;
- «Təsərrüfat inventarları»;
- «Sair əsas fondlar»;
- «Maşın və avadanlıqlar»;

503 Əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;

- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;

504 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- 40 %;
- 10 %;
- 16,7 %;
- 25 %.
- 50 %;

505 Əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin sonuna olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərində ilin axırına olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- yeni iş salınmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərində ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi;

506 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni iş salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %.
- 23,07 %;
- 37,5 %;
- 60 %;
- 100 %;

507 Yeni tikilmiş sənaye müəssisələrində qalıq dəyəri...

- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin (bərpa) dəyərində bərabərdir
- bərpa dəyərindən yüksəkdir

508 Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ilkin dəyərə bərabərdir
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır

509 Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- artım əmsalı
- yenilənmə əmsalı
- fondverimi
- növbəlilik əmsalı
- sıradan çıxma əmsalı

510 Əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 19,5 min manat
- 29 min manat
- 23 min manat
- 26 min manat
- 20,5 min manat

511 Sənaye müəssisəsində əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 40 min manatdır. 01.07. tarixindən 18 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.07. tarixdən isə 14 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 46 min manat
- 40 min manat
- 38 min manat
- 42 min manat
- 44 min manat

512 Sənaye müəssisələrində istehsal əsas fondların köhnəlmə məbləğinin əsas fondların tam ilkin dəyərinə nisbəti nəyi müəyyən edir?

- mənəvi köhnəlməni.
- fond tutumunu;
- fond verimini;
- köhnəlmə əmsalını;
- qalıq dəyərini;

513 Sənaye müəssisələrində əməyin fondla silahlığı göstəricisi necə hesablanır?

- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilkin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi;
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondların dəyərini bütün işçilərin sayına nisbəti kimi;
- istehsal əsas fondların dəyərini fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

514 Sənaye müəssisəsində işçilərin sayı 500 nəfər, fəhlələrin sayı 400 nəfər və istehsal əsas fondların dəyəri 800 min manat olarsa onda həmin müəssisədə fondla silahlığı göstəricisi neçə olar?

- 3 min man/nəfər;
- 1,8 min man/nəfər;
- 1,6 min man/nəfər;
- 2 min man/nəfər;
- 2,2 min man/nəfər;

515 Əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- fondtutumu və təzələnmə əmsalı

- iqtisadi və sosial
- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- fondverimi və növbəlilik əmsalı
- fondverimi və köhnəlmə müddəti

516 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmində nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmində əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmində əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmində əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmində əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi;

517 Sənayenin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsal edilən məhsulun mürəkkəbliyə dərəcəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- kadrların idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

518 Sənayedə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- avadanlıq balansını tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək
- əsas fondların texniki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək

519 Sənayedə istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək
- istehsal gücünü müəyyənləşdirmək
- avadanlıq balansını tərtib etmək
- amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları müəyyən etmək

520 Sənayedə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil

- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və müntəzəm, boşdayanma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsinin təmin edilməsi
- material emalının sürətinin artırılması
- avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi
- xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi

521 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
- növbəlilik əmsalının artırılması
- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- xammal və materialların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsinin təmin etməklə

- avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması

522 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların rentabelliği
 fondverimi
 istehsal güclərindən istifadə əmsalı
 növbəlilik əmsalı
 avadanlıqlardan istifadə əmsalı

523 Sənaye müəssisəsinin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- avadanlığın vaxt fondu
 istehsal meydançalarının sahəsi
 qurulmuş avadanlıqların sayı
 avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi
 avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məhsuldarlıq norması

524 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əsas fondlardan istifadə səmərəliliyini müəyyən edən amillər aid deyil?

- avadanlıq parkının texnoloji quruluşunun təkmilləşdirilməsi;
 sənaye müəssisələrində ən faydalı təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyələrinin düzgün müəyyən edilməsi;
 sənaye müəssisələrində elm və texnikanın ən yeni nailiyyətlərindən daha geniş istifadə edilməsi;
 əsas fondların bərpa dəyərinin artması.
 əsas fondların funksional tərkibinin uzlaşdırılmasının optimallıq dərəcəsi;

525 İstehsal vasitələri ilə əsas fondlar arasındakı keyfiyyət fərqi nədən ibarətdir?

- yalnız istehlak dəyərinə malik olub və mübadilə dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır
 istehsal vasitələri əsas fondlardan genişdir;
 belə bir fərq yoxdur;
 istehlak və mübadilə dəyərinə malik olan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır;
 yalnız mübadilə istehlak dəyərinə malik olub və istehlak dəyəri olmayan istehsal vasitələrinin bir hissəsi əsas fondlardır

526 Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

- mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması
 növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi
 ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması
 istehsal tsikli müddətinin azaldılması
 avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi

527 Mineral xammala nə daxil deyil?

- qum
 miss filizi
 dəmir filizi
 plastik kütlə
 neft

528 Sənayenin dövriyyə fondları nədir?

- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

529 Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- pul vəsaitləri, azqiyətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri

530 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- dövriyyə fondları və tədavül fondları
- gələcək dövrün xərcləri və btürücü qurğular
- dövriyyə fondları və əsas fondlar
- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr

531 Aşağıdakılardan hansı tədavül fondlarına aid deyil?

- debitor borcları
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- anbardakı hazır məhsul
- az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- pul vəsaitləri

532 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar
- köməkçi materiallar
- xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- tara və tara materialları

533 Sənaye müəssisələrində əsas materiallar nədir?

- məhsulun qablaşdırılmasında istifadə olunan materiallar
- istehsal avadanlıqları tərəfindən işlədilən materiallar
- normal iş şəraiti yaratmaq üçün sərf edilən materiallar;
- istehsal edilən məhsulun "baş substansiyasını" təşkil edən materiallar;
- normal iş şəraiti yaratmaq üçün sərf edilən və istehsal avadanlıqları tərəfindən işlədilən materiallar

534 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- Maşın, mexnizm və məmulatın çəksinin azaldılması;
- Tullantıların təsərrüfat dövriyyəsinə cəlb edilməsi;
- Xammaldan kompleks istifadə olunması;
- Əlavə işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi.

- İstehsal itkilərinin və tullantılarının minimuma endirilməsi;

535 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində material resurslarına qənaətin əsas istiqamətlərinə aiddir?

- Əlavə işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi.
 Bitməmiş məhsulun miqdarının artırılması;
 İstehsal tsiklinin uzunluğunun böyüdülməsi;
 Maşın, mexanizm və məmulatın çəksinin azaldılması;
 Fondtutumunun səviyyəsinin yüksəldilməsi;

536 Sənaye əhəmiyyətli müxtəlif yataqların nisbi iqtisadi səmərəliliyi necə hesablanır?

- $S = (S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h) / N$
 $S = (S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h) \times N$
 $S = S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h - N$
 $S = S_k + S_h + E_n\Theta_k + E_n\Theta_h + N$
 $S = S_k + S_h - (E_n\Theta_k + E_n\Theta_h + N)$

537 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- hazır məhsul;
 pul vəsaitləri.
 istehsal ehtiyatları
 bitməmiş ehtiyatlar
 gələcək dövrün xərcləri

538 Sənayenin istehsalının istehlak etdiyi xammal və materiallara nələr daxildir?

- istehsal vasitələri və istehlak şeyləri
 xammal, material, dəstləşdirici məmulatlar, hazır məhsul
 bitməmiş məhsul, hazır məhsul, material
 mineral xammal, kənd təsərrüfatı xammalı, süni materiallar
 süni və mintetik məhsullar, dəri əvəzləyiciləri və istehlak şeyləri

539 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texniki-təşkilati itkilər
 texnoloji itkilər
 texnoloji tullantılar
 təchizat itkiləri
 xalis məsrəf

540 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- hazır məhsul
 bitməmiş ehtiyatlar;
 istehsal ehtiyatları
 pul vəsaitləri
 gələcək dövrün xərcləri

541 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- perspektiv və müfəssəl normalar
 müfəssəl və fərdi normalar
 fərdi və kütləvi normalar

- fərdi və qrup normaları
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar

542 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- işçilərin axını
- əsas fondların orta illik dəyəri
- işçilərin sayı
- istehsal tsiklinin uzunluğu
- mənfəətin həcmi

543 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir

- hazırkı dövrdə maya dəyərində daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- hazırkı dövrdə çəkilməmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər
- hazırkı dövrdə çəkilməmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərində daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- gələcəkdə çəkilməmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərində daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər

544 Hansı göstəricilər dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı və fondverimi göstəriciləri
- növbəlilik əmsali
- fondverimi və fondtutumu göstəriciləri
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə və yüklənmə əmsali;
- dövriyyə vəsaitlərinin məhsuldarlığı və ehtiyatı göstəriciləri;

545 Bitməmiş istehsala aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər
- istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- hazır məhsulun dəyəri;
- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

546 Xammal və ya xam material hazır məhsulun formalaşmasındakı roluna görə hansı qruplara bölünür?

- bitməmiş məhsul və yarımfabrikatlar.
- əsas materiallar və bitməmiş məhsul;
- əsas materiallar və yarımfabrikatlar
- əsas və köməkçi materiallar;
- əsas materiallar və zadellər;

547 “A” kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyiylə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, əuruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti âə texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edə biləcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;

- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

548 “B” kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

549 “S1” kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

550 “S2” kateqoriyalı ehtiyata nələr daxil edilir?

- kəşf olunmuş yeraltı və yerüstü sərvətlərin hamısı;
- kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar aid edilir;
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar aid edilir;
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar daxil edilir;
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar aid edilir;

551 Faydalı qazıntıdan geoloji ehtiyat müəyyən vaxt müddətində texniki-iqtisadi imkanın və praktiki cəhətdən istifadə mümkünlüyünün dərəcələrinə görə hansı ehtiyat növlərinə bölünür?

- Xüsusi və balans geoloji ehtiyatlar;
- Balansdankənar və ümumi geoloji ehtiyatlar;
- Xüsusi və ümumi geoloji ehtiyatlar;
- balans və balansdankənar geoloji ehtiyatlar;
- Xüsusi və balansdankənar geoloji ehtiyatlar;

552 Cari dövr üçün sənayenin və habelə istismarın texniki şəraiti tələblərinə cavab verən və işlənməsi iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğun olan yataqların ehtiyatları hansı ehtiyat növünə aiddir?

- texniki-iqtisadi geoloji ehtiyatlara;
- Balansdankənar geoloji ehtiyatlara;
- Xüsusi geoloji ehtiyatlara;
- balans geoloji ehtiyatlarına;
- əmtəlik geoloji ehtiyatlara;

553 Faydalı qazıntının hasil olunmasının iqtisadi məqsədəuyğunluq göstəriciləri aşağıdakıların hansı ilə müəyyən olunur?

- məssisənin təşkilati-hüquqi forması ilə.
- fondla silahlanma səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- fondverminin yüksəldilməsi;
- məhsuldar qüvvələrin düzgün yerləşdirilməsi;
- mexanikləşmə səviyyəsi ilə;

554 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- 260 min man
- 160 min man;
- 150 min man
- 180 min man;
- 200 min man

555 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0.6
- 0,3;
- 0.1
- 0.2
- 0,4;

556 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 12.0
- 2.4
- 2.4
- 4.8
- 6.0

557 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;

- dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;

558 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.
- istehsal tsiklinin uzunluğu
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi
- debitor borclərinin həcmi və tərkibi
- məhsulun maya dəyəri

559 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun maya dəyərindən və əməyin təşkilindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yenilənmə əmsalından və məhsulun maya dəyərindən;
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun maya dəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan

560 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- istehsal edimiş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi

561 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqın dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə fondlarının həcmninin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmninin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

562 Kəşfolma və hazırlıq dərəcələrinə görə ehtiyatların hansı kateqoriyalara bölünürlər?

- A, B, S, D
- S1, S2, S3, S4
- A1, A2, S1, S2
- A, B, S1, S2
- A1, A2, A3, A4

563 Kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünəməxsusluğu, çıxarılması şəraitinə təsir edəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- A;
- A və B;
- S2;
- S1;

B;

564 Kəşfiyyat quyuları və mədən işləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılmasına təsir edən digər təbii amilləri dəqiq öyrənilmiş, bir sözlə, hasilata tam hazır olan faydalı qazıntılar hansı qrupa aiddir?

- S2 və B;
 B;
 S1;
 A;
 S2;

565 Kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofiziki məlumatların ekstropolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilat işinə təsir göstərəcək təbii amilləri təxmini məlum olan ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- S2 və B;
 B;
 A;
 S1;
 S2;

566 Həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofiziki məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar hansı qrupa aiddir?

- S1 və B;
 S1;
 A və S1;
 S2;
 B;

567 Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

- zənginləşdirilmiş hər ton xammala əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləği;
 faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi tərkibi, keyfiyyəti;
 tikintinin müddəti
 materialtutumlğunun səviyyəsi
 faydalı qazıntının çıxarılma şəraiti □ açıq və ya saxta üsulu;

568 Faydalı qazıntının mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğunluğu öz əksini aşağıdakı hansı göstəricilərin necəliyində tapmır?

- əmək məhsuldarlığı;
 əsaslı vəsait qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti;
 faydalı qazıntıdan ehtiyatın həcmi;
 sahibkarlıq mühiti;
 zənginləşdirilmiş xammalın hər tonunun maya dəyəri;

569 Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri var?

- mineral, süni və ikinci
 birinci və ikinci

- süni və təbii
- bitki və heyvan mənşəli
- mineral, süni və əsas

570 İstehsal ehtiyatlarının növləri hansılardır?

- istehsal, satış, xidmət, cari
- uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
- cari, istehsal, satış, sığorta

571 Sənaye müəssisənin dövriyyə vəsaitləri nədir?

- müəssisənin dövriyyə fondları və tədavül fondlarının hasilidir;
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- müəssisənin öz pul vəsaitinin fasiləsiz dövr-ranını təmin etmək məqsədilə dövriyyə və tədavül fondlarının yararlanmasına avans edilmiş pul vəsaitinin məcmusudur.
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

572 Sənaye müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 10;
- 20;
- 25;
- 5.0
- 15;

573 Sənaye müəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda daha çox xüsusi çəkiyə malikdir?

- hesablarda olan vəsaitlər
- gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- anbarda olan hazır məhsul

574 Sənaye müəssisələrində normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitin hansı elementi dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir?

- hesablarda olan vəsaitlər
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul

575 Sənaye müəssisəsində bir il ərzində məmulat istehsalında dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan məbləği 189540 min manat olarsa onda günlük bitməmiş istehsalın məbləği nə qədər olar?

- 523,6 min manat;
- 520,7 min manat;

- 519,3 min manat;
- 526,5 min manat;
- 522,1 min manat;

576 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- texniki əlamətlər
- psixografik əlamətlər
- iqtisadi əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- texnoloji əlamətlər

577 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- məhsula ehtiyac əlamətlər
- demoqrafik əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- psixografik əlamətlər

578 Sənaye müəssisəsinin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda.
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləşdirilməsi) zəruriliyi yarandıqda
- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə;
- əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə

579 İki məhsulgöndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- müəssisədaxili ehtiyat
- hazırlıq ehtiyatı
- sığorta ehtiyatı
- cari ehtiyat
- mövsümü ehtiyat

580 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- məhsulun maya dəyərindən.
- istehsal olunan məhsulun həcmindən;
- istehsal tsiklinin uzunluğundan;
- reallaşdırılmış məhsulun həcmindən;
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən;

581 Maddi resursların təfsilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- perspektiv və müfəssəl normalar
- müfəssəl və qrup normaları
- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar

582 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur;

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur;
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur;

583 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövriyyə vəsaitlərinin orta qalıqına vurulur;

584 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur.
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

585 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi.
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi;

586 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əm
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi

587 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- nümünəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur.
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümünəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- nümünəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətləri nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;

588 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “A” qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərini neçə faizi aid olunur?

- 40-55 faizi
- 15-20 faizi
- 5 - 10 faizi
- 70-80 faizi
- 25-30 faizi

589 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “B” qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- 45 faizi
- 7 faizi;
- 25 faizi;
- 15 faizi
- 23 faizi

590 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “B” qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərini neçə faizi aid olunur?

- 75 faizi;
- 65 faizi;
- 80 faizi;
- 20 faizi;
- 35 faizi;

591 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “S” qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 80-85 faizi
- 40-45 faizi
- 25-30 faizi
- 60-65 faizi
- 70-75 faizi

592 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin “A, B, S” üsulunda “S” qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərini neçə faizi aid olunur?

- 5 faizi
- 55 faizi
- 30 faizi
- 45-50 faizi
- 75-80 faizi

593 Sənaye müəssisələrində il ərzində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır?

- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin hasili kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsulun istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi göstəricilərinin cəmi kimi

594 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmiminin cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmiminin hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi;
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi;

595 Sənaye müəssisələrində dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi necə hesablanır?

- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;
- məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin cəmi kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul vahidinin maya dəyəri, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;
- natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi, məhsul istehsalı müddəti və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsinin hasili kimi;

596 Sənaye müəssisəsində natural ölçülərdə məhsul buraxılışının həcmi 1000 ədəd, məhsul vahidinin maya dəyəri 432 min manat, məhsul istehsalı müddəti 0,4 gün və məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma əmsalı 0,5 olarsa onda dövriyyə fondlarının bitməmiş istehsalda olan həcmi nə qədərdir?

- 43200 min manat;
- 34560 min manat;
- 216000 min manat;
- 86400 min manat;
- 540000 min manat;

597 Sənaye müəssisələrində məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi necə hesablanır?

- hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin hasili kimi
- hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin cəmi kimi
- hazır məhsulun maya dəyəri ilə bitməmiş istehsalda maya dəyərinin fərqi kimi;
- bitməmiş istehsalda maya dəyərinin hazır məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- hazır məhsulun maya dəyərinin bitməmiş istehsalda maya dəyərinə nisbəti kimi;

598 Sənaye müəssisəsində bitməmiş istehsalda maya dəyəri 210 min manat və hazır məhsulun maya dəyəri 420 min manat olarsa onda məmulatın bitməmiş istehsalda hazırolma səviyyəsi nə qədərdir?

- 4;
- 210;
- 2;
- 0,5;
- 630;

599 Fərz edək ki, sənaye müəssisəsində bir il ərzində 5000 hissə hazırlanıb və onların istehsalına 18200 kq polad istehlak edilmiş, bir ədəd hissəyə məsrəf norması 3,9 kq olarsa onda bu müəssisədə polada qənaətin miqdarı nə qədər olar?

- 16917,9 kq;
- 3384,6 kq;
- 14196 kq;
- 1300 kq;
- 9666,7 kq;

600 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının I mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması
- təfəssilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;

601 Əmtəə birjası

- müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində dövlət satınalmalarını həyata keçirən qurumdur.
- müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində qiymətli kağızların satışını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində həyata keçirilən pərakəndəsatış ticarət bazarını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- müəyyən edilmiş birja qaydaları əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində həyata keçirilən topdansatış ticarət bazarını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;
- müəyyən edilmiş qaydalar əsasında əvvəlcədən təyin olunmuş yerdə və vaxtda aşkar kütləvi sövdələşmə şəklində valyuta satışını təşkil etmək məqsədi güdən hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü birliyi əsasında yaradılan hüquqi şəxs statusuna malik qurumdur;

602 Broker:

- birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxsdir.
- Qiymətli kağızların və ya onların sertifikatlarının saxlanması, yaxud uçotunu və qiymətli kağızlara olan hüquqların keçməsi üzrə xidmətləri həyata keçirən şəxsdir;
- öz adından və öz vəsaitinə əmtəələrin alqı və satqısını həyata keçirən şəxsdir;
- əmtəələrin alqı və satqısı üzrə sifarişçinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən şəxsdir;
- birjanın idarə heyətinin üzvü olan şəxsdir;

603 Diler:

- əmtəələrin alqı və satqısı üzrə sifarişçinin vəsaiti hesabına onun xeyrinə öz adından və ya sifarişçinin adından vasitəçilik edən şəxsdir.
- əmtəələrin daşınmasını təşkil edən şəxsdir;
- birjanın arbitraj komissiyasının üzvü olan şəxsdir;
- öz adından və öz vəsaitinə əmtəələrin alqı və satqısını həyata keçirən şəxsdir;
- birjanın idarə heyətinin üzvü olan şəxsdir;

604 Birja məhsuluna görə birjaların hansı növləri var?

- qapalı, açıq, qarışıq.
- texniki, texnoloji, iqtisadi;
- istehsal, kommertiya, fond;
- əmtəə, fond, valyuta;
- universa, beynəlxalq, ixtisaslaşmış;

605 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsində marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- xarici mühitin təhlili.
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması;
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili;
- daxili mühitin təhlili;
- qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması;

606 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması;
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi;
- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili.
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili;

607 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin marketinq fəaliyyətinə aid deyil?

- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmnin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması.
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi
- müəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması;
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması;
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi;

608 Sənaye müəssisəsinin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında.
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanmasında;
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;

609 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- kommissiyajerlər;
- dilerlər;
- agentlər;

- konsaltinq təşkilatı.
- distributerlər;

610 Maddi-texniki təminat nədir?

- müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə istehsalın material resurslar və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir;
- müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir;

611 Sənaye müəssisəsinin maddi-texniki təminatının III mərhələsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- təfərrüat (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması;
- firma və müəssisənin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi.

612 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- dövrüvə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından;
- fondverimi və dövrüvə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən;
- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən;
- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından.
- işçilərin sayı və vaxt fondundan;

613 Birjada həyata keçirən fəaliyyət növlərinə (əməliyyatlara) aiddir:

- innovasiya fəaliyyəti;
- icarə müqavilələrinin bağlanması;
- istehsal fəaliyyəti;
- opsiyon kontraktlarının bağlanması.
- texnoloji prosesin təşkili;

614 Fyuçers kontraktı nədir?

- birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtənin alınmasını zəruri edən standart kontraktıdır;
- əmtələrin saxlanması və daşınması asını tənzimləyən kontraktıdır;
- Birjada bağlanan və alıcının faktiki olaraq əməni aldığı təsdiqləyən kontraktıdır;
- birjada bağlanan və alıcının müəyyən edilmiş vaxtda və qiymətdə müəyyən həcmdə gələcəkdə əmtənin almaq hüququnun təsbit olunduğu, lakin bunu zəruri etməyən kontraktıdır;
- birjada klirinq xidmətinin göstərilməsini nəzərdə tutan kontraktıdır.

615 Əmtəə birjasının üzvü ola bilər:

- ictimai birliklər, dini və xeyriyyə təşkilatları və fondları.
- ali və yerli dövlət hakimiyyəti və idarəetmə orqanları;
- əmtəə birjasının qulluqçuları;
- birjada satılan əmtənin ticarəti ilə məşğul olan müəssisələr;
- banklar, kredit və sığorta təşkilatları;

616 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- marketing məqsədlərinin müəyyən olunması.
- bazar segmentinin müəyyən edilməsi;
- satış bazarının müəyyən edilməsi;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi;
- daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi;

617 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi;
- səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması;
- material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi;
- müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək;
- material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdiriji hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi;

618 Sənaye müəssisəsində mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə.
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə;
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə;
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar;
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar;

619 Sənaye müəssisəsində istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı);
- plan ili üçün görülməli işin həcmi;
- iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması;
- avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi);
- avadanlıqdan istifadə əmsalı;

620 Aşağıdakılardan hansı birja əqdlərinin növünə aid deyil?

- opsiya əqdləri;
- forvard əqdləri;
- real əmtənin alqı-satqısına dair əqdlər;
- fransız əqdləri;
- fyuçers əqdləri;

621 Əmtə birjasında ticarət qaydaları hansı orqan tərəfindən təsdiq edilir?

- birjanın arbitraj komissiyası.
- birjanın idarə heyəti;
- birjanın prezidenti;
- birjanın ümumi yığıncağı;
- birjanın kotirovka komissiyası;

622 Əmtə birjasında kotirovka komissiyasının əsas vəzifəsi:

- birjada əqdləri sənədləşdirməkdən, tərəflərin müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət etməkdən ibarətdir.
- birja zalında birja ticarətinin həyata keçirilməsini təmin etməkdir;

- birja ticarətinə daxil olan əmtəələrin ekspertizasını həyata keçirməkdən ibarətdir;
- birjada əqdlərin bağlanması zamanı qiymətlərin müxtəlif növlərinin uçotunun təşkil etməkdən ibarətdir;
- birjada əqdlərin bağlanması üçün zəruri materiallarla təmin etməkdən ibarətdir;

623 Əmtəə birjasında idarə heyətinin səlahiyyətinə aid deyil:

- birjanın kommersiya məlumatlarının dərij olunması və reklam fəaliyyətinin təşkili.
- birja üzvlüyünə qəbul olunma, birja üzvlüyündən azad olunma məsələlərinin nəzərdən keçirilməsi və həll olunması;
- uçotun təşkili və aparılması, müəyyən edilmiş statistik hesabatların hazırlanması, birjanın təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin təmin olunması;
- birja əmlakının əldə edilməsi və satılması və birja komitəsinin sərənjamı ilə onun adından digər hüquqi əməliyyatların həyata keçirilməsi;
- muzzla işləyən və birja üzvü olmayan işçilərin və qulluqçuların işə qəbulunun və işdən azad olunmasının həyata keçirilməsi;

624 Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəraitinə qoyulan tələblər;

625 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “İşin xarakteri ilə əlaqədar” amillərə aid deyil?

- tələb edilən iş təcrübəsi və vərdislər;
- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi;
- əmək şəraiti;
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi.
- işin icrası üçün məsuliyyətin səviyyəsi;

626 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- istehsal heyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- istehsal heyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

627 Əmək haqqı nədir?

- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar;
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;

628 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- materialtutumuna görə
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- təqvim vaxtına görə
- faktiki iş vaxtına görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə

629 Əmək məhsuldarlığının fərlmaları.

- [şəxsi və ictimai
- fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
- müəssisə, sahə və sənaye
- fərdi və ictimai
- fərdi və kollektiv

630 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Əmək bazarında mövcud olan konyunktura” adlanan amillər qrupuna aiddir?

- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsi.
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkilliyi;
- tələb edilən iş təcrübəsi və vərdişlər;
- ölkədə işsizliyin səviyyəsi;
- işə qəbulun miqyası və müddəti;

631 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən “Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər” adlanan amillər qrupuna aiddir?

- işə qəbulun miqyası və müddəti;
- mülkiyyət mənsubiyyəti;
- işə qəbulun miqyası və müddəti;
- minimum əmək haqqı və minimum istehlak dərəcəsi.
- həmkarlar və digər fəhlə təşkilatlarının mütəşəkilliyi;

632 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən amillərə aid deyil?

- İstehsal heyəti ilə əlaqədar amillər.
- Əmək bazarında mövcud olan konyunktura;
- İşin xarakteri ilə əlaqədar amillər;
- Müəssisənin istehsal quruluşu ilə əlaqədar olan amillər;
- Dövlətin sosial siyasəti, müəyyən edilmiş sosial normativlər;

633 Əməyin ödənişinin işəməzd forması olan dolaylı işəməzd əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;

634 Əməyin ödənişinin işəməzd forması olan mükafatlı işəməzd əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;

635 Əməyin ödənişinin işəməzd forması olan akkord işəməzd əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır.
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir;
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur;
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanır;
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır;

636 Sənaye müəssisələrində əmək tutumu necə hesablanır?

- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi;

637 Sənaye müəssisələrində aylıq əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;

638 Sənaye müəssisələrində rüblük əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

639 Sənaye müəssisələrində illik əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə fəhlələrin sərf etdikləri adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi;

640 Sənaye müəssisəsində I dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 560 manat, II dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 590 manat, I dərəcəli fəhlənin tarif maaşı 640 manat olarsa onda II və III dərəcəli fəhlələrin tarif əmsali neçə olaca?

- 1,1 və 1,2;
- 0,8 və 0,78;
- 0,9 və 0,88;
- 1,05 və 1,14.
- 1,05 və 1;

641 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;

- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;

642 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

643 Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı.
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi;
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri;

644 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;

645 Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəraitinə qoyulan tələblər;

646 Əməyin ödənişinin işəmuзд formasına aid deyil:

- mükafatlı işəmuзд.
- dolaylı işəmuзд;
- birbaşa işəmuзд;
- intensiv işəmuзд;
- mütərəqqi işəmuзд;

647 Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- akord sistemi;
- dolayı vaxtamuzd;
- birbaşa vaxtamuzd;
- mükafatlı vaxtamuzd.
- mütərəqqi vaxtamuzd;

648 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- mükafatlı işəmuzd
- dolayı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- sadələşdirilmiş işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd

649 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin sosial amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması;
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;
- əmək məhsuldarlığının artırılması məqsədilə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi;
- ictimai və dövlət quruluşunun xarakteri;

650 Sənaye müəssisələrində tarif əmsalı necə hesablanır?

- I dərəcənin tarif maaşının hər bir dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının cəmi kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına hasili kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşının I dərəcənin tarif maaşına nisbəti kimi;
- hər bir dərəcənin tarif maaşı ilə I dərəcənin tarif maaşının fərqi kimi;

651 Məhsulun maya dəyəri nədir?

- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən istehsal vasitələrindən məsrəfləridir
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəfləridir
- istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin və canlı əmək məsrəflərinin dəyəridir
- məhsulun elə qiymətidir ki, ona çəkilən xərclər mərkəzi bankda həmin pulun qoyuluşuna görə ödənilən faizlərlə birlikdəki həcminə bərabərdir.

652 Mənfəət nədir?

- müəssisə gəlirindən material və əmək haqqı fondu xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan pul vəsaitidir
- müəssisənin məcmu gəliridir
- müəssisənin ehtiyat fondunun əsas mənbəyi olub, xərclərlə gəlirin fərqinə bərabərdir
- müəssisə gəlirindən xərclər və dövlət vergiləri və rüsumları ödənildikdən sonra qalan hissədir
- müəssisənin gəlirinin təsisçilər tərəfindən ehtiyat fonduna yenidən qoyduğu vəsaitdir

653 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

654 Sertifikasiya:

- məmulların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

655 Standartlaşdırma:

- məmulların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

656 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

657 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

658 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar.
- mühasibat standartları;
- beynəlxalq standartlar;
- regional standartlar;
- dövlətlərarası standartlar;

659 Maya dəyərinin aşağı salınmasının ehtiyat mənbələri hansılardır?

- amortizasiyanı sürətləndirilməsi, işçilərin növbədən kənar işə cəlb edilməsi, ən aşağı qiymətə olan işçi qüvvəsindən və materialların istehsala cəlb olunması
- yeni texnika alınmasına xərc çəkməmək, kadr hazırlığını təxirə salmaq, işçilərin ixtisarı
- daha ucuz xammal və materiallardan, daha ucuz işçi qüvvəsindən istifadə və iş vaxtının artırılması
- əməktutumunun, fondtutumunun, materialtutumunun və istehsalın idarə edilməsi xərclərinin azaldılması

- ixtisasız və az ixtisaslı fəhlələrdən istifadə, daha ucuz və keyfiyyətsiz xammaldan istifadə, idarəetmədə inzibati metodların tətbiqinin genişləndirilməsi

660 Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir.
 maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
 maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;
 maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondutumluğu göstəriciləri aid edilir;
 maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir;

661 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
 məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
 məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
 məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
 məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

662 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
 məhsulun maya dəyəri
 standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
 məhsulun estetik göstəriciləri
 texnolojilik göstəriciləri

663 Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- analitik, ekperimental, statistik standartlara
 müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
 məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
 beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
 material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

664 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər;
 yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər;
 keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər;
 məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər;
 zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər;

665 Sənayedə işçilərin plan sayını necə hesablayırlar?

- plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının bazis ilindəki işçilərin sayına nisbəti kimi;
 bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının cəmi kimi;
 bazis ilindəki işçilərin sayının plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalına nisbəti kimi;
 bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının hasil kimi;
 bazis ilindəki işçilərin sayı ilə plan ili üçün istehsal proqrammasının artma əmsalının fərqi kimi;

666 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.

- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;

667 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- müəssisə direktorunun əmək haqqı
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı

668 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- əsas xammal və material xərclər
- texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq xərcləri
- əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri

669 Aşağıdakı hansı xərc elementi müəssisənin topdansaş qiyəmətinə aiddir?

- ticarət təşkilatlarının əlavəsi;
- təchizat-satış təşkilatlarının əlavəsi;
- müəssisənin topdansaş qiyəmətinə görə əlavə dəyər vergisi;
- məhsulun maya dəyəri;
- təchizat-satış əlavəsinə hesablanmış əlavə dəyər vergisi;

670 Sənaye müəssisəsində cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- borc vəsaitləri
- kreditor borcları
- bank kreditləri
- ehtiyat kapitalı
- istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

671 Sənaye müəssisəsinin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi
- ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması

672 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- nizamnamə kapitalı

- amortizasiya ayırmaları
- mənfəət
- kreditör borcları
- səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

673 Sənaye müəssisəsinin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin pul vəsaitlərini.
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını;
- müəssisənin əmlakının tərkibini;
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini;
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını;

674 Sənaye müəssisəsinin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin öhdəliklərini.
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını;
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini;
- müəssisənin əmlakının tərkibini;
- müəssisənin işçilərinin sayını;

675 İstehsal xərcləri nədir?

- maya dəyəri ilə amortizasiya ayırmalarının cəmidir.
- məhsulun istehlakçıya çatdırılmasınadək çəkilən bütün xərclər
- məhsulun istehsalına çəkilən bütün xərclərin cəmidir
- maya dəyəri ilə reklam və mühafizə xərclərinin cəmidir
- məcmu ictimai məhsulun xüsusiləşmiş hissəsi, məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin məcmusudur

676 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri.
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər;
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri;

677 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlərin həlli üçün zəruri deyil:

- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək.
- məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək;
- marketinq tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu;
- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq;
- qiymətin əmələgəlməsi

678 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir.
- məhsulun əməktutumunu göstərir;
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir;

- məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir;
- müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir;

679 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir;
- əsas fondların orta illik dəyərini məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir;
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir;
- məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir

680 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir;
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir;
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir;
- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir.
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir;

681 Sənaye müəssisələrində məhsulun maya dəyərini aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması.
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması;
- müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması;
- müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması;
- müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması;

682 Sənayenin fondtutumlu sahələrində maya dəyərini aşağı salınmasında aşağıdakı istiqamətlərin hasından istifadə olunmur?

- texnoloji və digər avadanlıqların maksimum yüklənməsi.
- növbə daxili boşdayanmaları azaltmaq;
- istehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılması;
- işçilərin sayının azaldılması;
- növbə boyu boşdayanmaları azaltmaq;

683 Sənaye məhsulunun xərc elementlərinin təsnifləşdirilməsinin hansı əlamətində xərclər müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər kimi qruplaşdırılır?

- müəssisənin işindən asılılığına görə.
- mənfəətin bölgüsünə təsirinə görə
- istehsal prosesindəki iştirakına görə;
- məhsul vahidinin maya dəyərinə aid olunma qaydasına görə;
- xərclərin həcmi məhsul istehsalının miqyası ilə əlaqəsinə görə;

684 Sənaye müəssisəsinin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi
- müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi

685 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması

sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat.
- əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat;
- ilkin proqnoz məlumatları;
- istehsal proqramı;
- mənfəət və zərərlər balansı;

686 «Ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması» adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi;
- müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi;
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi;
- müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi;
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi.

687 «Maliyyə resurslarının bölgüsü» adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.
- cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi;
- maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi;
- əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsədəuyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi;
- dövrüyyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi;

688 «Müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi» adlanan funksiya çərçivəsində sənaye müəssisəsinin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- bu və ya digər vəsait mənbəyi ilə əlaqədar riskin dərəcəsi;
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi.
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formaları;
- tələb olunan maliyyə resurslarının həcmi;
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətləri;

689 Sənaye müəssisəsinin likvidliyi nədir?

- müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir;
- müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir;

690 Məcmuu (ümumi) xərclər nədir?

- xammal, material və əmək haqqı fondu xərcləri
- istehsal və tədavül xərclərinin cəmi
- kredit üçün ödənişlər və tədavül xərcləri
- sənaye – istehsal heyətinin əmək haqqı
- təsisçilərə ödənilən mənfəətlə sosial ayırımların məcmuu

691 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri;
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri.
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər;
- xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri;
- qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri;

692 Sənaye iqtisadiyyatında hansı əsas qiymət növləri mövcuddur?

- auksion, azad, pərakəndə satış və müqayisəli qiymətlər
- müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti və məhsulun pərakəndə satış qiyməti
- mövsümi, müqavilə, topdansatış və pərakəndə satış qiymətləri
- birdəfəlik, iş, transfert, sabit qiymətlər və bazar qiyməti
- istehlak qiyməti, məzənnə qiyməti, sabit qiymət, idxal və ixrac qiymətləri

693 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- kreditor borcları;
- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.);
- bank kreditləri;
- borc vəsaitləri;
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər;

694 Əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərindən hansının təsiri altında olmur?

- məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi
- material resurslarına qiymətin dəyişməsi
- müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi
- buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət

695 Sənaye müəssisəsində mənfəətin həcmi 325 min manat, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri 6775 min manat və normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri 2550 min manat olarsa onda istehsalın rentabelliği nə qədər olar?

- 3,3 %;
- 3,4 %;
- 3,2 %;
- 3,5 %;
- 3,6 %;

696 Sənaye müəssisəsinin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktımlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi

697 Sənaye müəssisəsində cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

698 Sənaye müəssisəsində müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

699 Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisəsinin maliyyə siyasətinin işlənməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi;
- müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması;
- müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması;
- müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi;
- müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması;

700 Sənaye müəssisəsinin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;
- müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;
- müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi müəyyən edilir;
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir;